

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та фінансів підприємства

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

УПРАВЛІННЯ ФІНАСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ПІДПРИЄМСТВА

за матеріалами ТОВ «СОТОН», смт. Слобожанське Дніпровський р-н
Дніпропетровської обл.

Студентки 2 курсу 1м групи,
спеціальності 051 «Економіка»,
освітня програма «Економіка та
безпека бізнесу»
денної форми навчання

підпись студента

Мусієнко Любов
Володимирівна

Науковий керівник-
д-р. екон. наук, проф.

підпись керівника

Блакита Ганна
Владиславівна

Гарант освітньої програми
д-р. екон. наук, проф.

підпись гарантата

Блакита Ганна
Владиславівна

Київ 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ.....	5
РОЗДЛ 2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО- МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ «СОТОН».....	21
2.1 Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства.....	21
2.2 Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ТОВ «Сотон» та джерел їх утворення.....	29
2.3 Аналіз платоспроможності, ділової активності та рентабельності досліджуваного підприємства.....	40
РОЗДЛ 3. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ «СОТОН».....	44
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	64

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Функціонування суб'єктів господарювання в умовах сучасного розвитку країни, який визначається нестабільністю через Російську військову агресію, потребує ефективного та швидкого реагування. Від якості прийняття управлінських рішень буде залежати подальший розвиток країни. У післявоєнний стан економіка буде у надважкому стані і суб'єкти підприємницької діяльності повинні ефективно розпоряджатись своїми фінансами.

Питаннями пов'язаними із управлінням фінансово-економічним станом підприємства, займались такі вітчизняні науковці як: Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В., Бодруг Т. М., Каракарова, К. А., Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д., Швець, Ю.О., Швець Ю. О., Юрій Е. О., Руснак Т. В., Блакита Г.В., Ситник Г.В.та ін.

Мета і завдання дослідження. Мета випускної класифікаційної роботи полягає в дослідження сучасного стану управління фінансово-майновим станом підприємства та пошуку шляхів його удосконалення.

Досягнення поставленої мети обумовлене вирішенням таких завдань:

- розглянути теоретико-методологічні аспекти управління фінансово-майновим станом;
- виконати аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства;
- здійснити горизонтальний та вертикальний аналіз активів ТОВ «Сотон» та джерел їх утворення;
- проаналізувати показники фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності досліджуваного підприємства;
- дослідити систему управління фінансово-майновим станом підприємства та її ефективності;

— виявити напрями підвищення ефективності управління фінансово-майновим станом ТОВ «Сотон».

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження роботи є процес аналізу фінансово-майнового стану підприємства. Предметом дослідження організаційні, методичні аспекти управління фінансово-майновим станом підприємства.

Методи дослідження. Для вирішення завдань дослідження використано проблемно-цільовий підхід для визначення основних проблем фінансово-майнового стану., метод класифікації, оцінки для визначення ефективності показників фінансово-майнового стану.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є матеріали Державного комітету статистики України, офіційні матеріали Всесвітнього економічного форуму, монографічні дослідження вітчизняних і зарубіжних авторів, наукові публікації в спеціальних виданнях з проблем фінансово-майнового стану.

Практичне значення одержаних результатів. Практичне значення одержаних результатів визначається тим, що теоретичні положення роботи доведені до рівня конкретних пропозицій і мають форму, придатну до використання у практичній діяльності ТОВ «Сотон».

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 57 сторінках друкованого тексту, включаючи 22 таблиці, 24 рисунки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ

Управління фінансовим станом підприємства є одним із найбільш значимих функціональних напрямів системи фінансового менеджменту, яка дуже тісно пов'язана з іншими системами управління. Звісно, управління фінансовим станом входить до загальної системи управління підприємством. Воно відображає усі відносини, що належать до сфери фінансової діяльності підприємства і виступає носієм певних фінансово-економічних відносин, фінансовий стан підприємства є об'єктом фінансового управління будь-якою економічною системою.

Безпосередній вплив на фінансово-майновий стан здійснюють результати фінансово-господарської діяльності. В першу чергу на зміщення фінансово-майнового стану впливає безперебійне виробництво та реалізація продукції високої якості. Зростання обсягів виробництва і реалізації продукції, робіт, послуг та зменшення їхньої собівартості дозволяє забезпечити високий рівень прибутковості суб'єкта господарювання, що має позитивно впливати на їх фінансово-майнове становище. І навпаки, у разі якщо неритмічні виробничі процеси і погіршується якість продукції, то відбувається зниження надходження фінансових ресурсів від їх реалізації, що негативно впливає на рівень платоспроможності суб'єкта господарювання [44, с. 205].

У разі якщо сформовано задовільний фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання, це свідчить про стійкий рівень платоспроможності, достатній рівень забезпеченості власними оборотними засобами та ефективне їх використання за господарським напрямком, чітку організацію розрахунків, наявність стабільної фінансової основи.

У разі незадовільного фінансового стану суб'єкта господарювання, то спостерігається неефективне розміщення засобів; незадовільна платіжна готовність; прострочена заборгованість перед бюджетними органами, постачальниками і банківськими установами; нестабільна база у зв'язку з несприятливим змінами у виробничих процесах; неправильна вибрана стратегія розвитку та ін. Здійснення об'єктивного аналізу фінансово-майнового стану надає змогу своєчасно оцінювати рівень того, наскільки забезпечена виробнича, комерційна або інший різновид діяльності суб'єкта господарювання фінансовими ресурсами, задіяти інструменти для їх доцільного та ефективного використання [39, с. 205].

У більшості аналітиків не має бачення комплексного аналізу фінансового стану підприємств, тому існує потреба в стандартизації методик аналізу форм фінансової звітності, що дасть змогу підвищити інформаційно-аналітичне забезпечення фінансово-господарської діяльності підприємств. Визначення поняття «управління фінансовим станом підприємства» має ґрунтуватися на розгляді таких основних понять, як «управління» та «фінансове управління».

У визначеннях сутності управління можна простежити два основні підходи: управління розглядається як процес певної управлінської діяльності та як система принципів і методів . Фінансове управління визначається як система раціонального управління процесами фінансування господарської діяльності підприємства ; як система ефективного управління фінансовими ресурсами; як процес управління формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів суб'єкта господарювання та оптимізації обігу його грошових коштів [41].

Щодо фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання, то вона має бути спрямована на те, щоб організувати систематичне надходження й ефективне використання фінансових ресурсів, додержуватися розрахункової й кредитної дисципліни, досягти раціонального співвідношення власних і

залучених коштів, фінансової стійкості за для того, щоб відбувалось ефективне функціонування [44, с. 205].

У табл. 1.1 наведено трактування сутності фінансово-майнового стану вітчизняними науковцями.

Таблиця 1.1
Трактування сутності фінансово-майнового стану вітчизняними
науковцями

Автор	Визначення
Суліма Н.М., Степасюк Л.М., Величко О.В. [44, с. 205].	це система економічних відносин, яка пов'язана з наявністю і рухом коштів, утворенням фінансових ресурсів, сукупністю матеріальних і нематеріальних цінностей та боргових прав для повного фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності і розвитку підприємства
Бедринець М.Д., Довгань Л.П [3, с. 88].	комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів
Бержанір І.А. [5, с. 36].	сукупність майнових прав і зобов'язань, що мають переважно грошовий характер, обслуговують процес формування, розподілу і використання фондів грошових коштів, необхідних здійснення підприємницької діяльності та забезпечення інтересів власників.

Джерело: складено на основі [6, 34, 39]

Окремі автори трактують це поняття, поєднуючи правову і економічну характеристику майна підприємства. Існування такого підходу зумовлено тим, що поняття «майно» фактично належить до юридичної сфери, а також є невід'ємним від поняття самого підприємства. Так відповідно до п. 4 ст. 62 Господарського кодексу України (ГКУ) підприємство є юридичною особою, має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом.

Відповідно до п. 1 ст. 139 ГКУ майном визнається сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне вираження, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі або враховуються в інших передбачених законом формах обліку майна цих суб'єктів [34, с. 9].

Існує також підхід, який ґрунтуються на конкретизації об'єктів та організаційних елементів фінансового управління. Цієї точки зору дотримується І. Бланк, який визначає фінансовий менеджмент як «систему принципів і методів розроблення та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства й організацією обігу його грошових коштів» [2, с. 487].

Управління фінансовим станом підприємства має здійснюватися на основі принципів інтегрованості загальною системою управління, стратегічної спрямованості, системності, гнучкості процесу управління, комплексності формування управлінських рішень, альтернативності та цілеспрямованості підходів під час розроблення окремих управлінських рішень, їх інноваційної спрямованості, координації, ефективності управління. Отже, мета і завдання підприємства формується з урахуванням змісту, а також принципів управління фінансовим станом підприємства.

Базілінська О. В. вважає, що фінансовий стан підприємства повинен розглядатися як сукупність показників, що характеризують наявність, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємства. Предмет же фінансового аналізу вона вбачає в комплексному оцінюванні фінансового стану підприємства та виявленні резервів розвитку з метою підвищення вартості підприємства [1].

Огляд літературних джерел дає змогу стверджувати, що майновий стан підприємства характеризується використанням засобів (активів) і джерелами їх формування (пасивів). Джерелом інформації для оцінки майнового стану є баланс підприємства. Під час аналізу активу й пасиву балансу визначаються показники структури, динаміки балансу, структурної динаміки балансу, а саме: абсолютні величини за статтям активу і пасиву балансу на початок і кінець періоду та зміни абсолютних величин; питома вага окремих статей у валюті балансу на початок і кінець періоду та зміни у питомій вазі; зміни статей

балансу на кінець періоду у порівнянні із відповідними значеннями на початок періоду (абсолютні приrostи і темпи росту) [5, с. 36].

В існуючих методиках аналізу фінансового стану підприємства об'єктивно присутні базові передумови для надання оцінному критерію системності. Для ефективного управління фінансовим підприємством станом необхідно застосовувати наступні методи аналізу (табл.1.2).

Таблиця 1.2

Методи проведення аналізу фінансового стану підприємства [43]

Метод	Опис методу
1. Горизонтальний (тимчасовий) аналіз	Визначення абсолютних та відносних змін (позицій) величин різних статей балансу за певний період
2. Вертикальний (структурний) аналіз	Визначення структури активів та пасивів з виявленням впливу різних факторів на результат в цілому на певну дату (обчислення питомої ваги окремих статей у підсумку балансу)
3. Трендовий аналіз	Порівняння величин балансових статей за кілька окремих періодів для визначення тенденцій, що переважають у динаміці показників
4. Аналіз відносних показників(коєфіцієнтний)	Розрахунок відношень між окремими позиціями звіту або позиціями різних форм звітності, визначення взаємозв'язків між фінансово-економічними показниками
5. Порівняльний аналіз	Внутрішньогосподарський аналіз зведеніх показників звітності за окремими показниками самого підприємства та його дочірніх підприємств (філій), а також міжгосподарський аналіз показників даної компанії порівняно з показниками конкурентів або із середньогалузевими та середніми показниками
6. Чинниковий (факторний) аналіз	Визначення впливу окремих факторів на результативний показник детермінованих (розділених у часі) або стохастичних (що не мають певного порядку) прийомів дослідження. При цьому факторний аналіз може бути прямим та зворотнім (коли його окремі елементи з'єднують у загальний результативний показник)

Дяченко К. С., Хорєва А. Ю. у своїй праці значну увагу приділяють методичними підходами оцінки фінансово-майнового стану, наводять переваги та недоліки зарубіжних моделей оцінювання фінансово-майнового стану бізнес-структур [21].

Бержанір І.А. у своїй роботі наводить трактування сутності фінансово-майнового стану, наводить порядок розрахунку та нормативне значення коефіцієнту зносу основних засобів, коефіцієнту придатності, коефіцієнту оновлення, коефіцієнту вибуття, коефіцієнту приросту. Окрім теоретичних аспектів автор виконав аналіз майнового стану на базі конкретних підприємств [5, с. 37].

Мельник Т. Ю., Свірко С. В. значну увагу приділяють трактуванню сутності фінансово-майнового стану, методиці аналізу фінансового стану вітчизняними авторами і запропоновано власну методику. Автори наводять методичне забезпечення оцінювання майнового стану підприємства [33, с. 10].

Левкович О. В., Пахомова В. І. наводять трактування сутності управління фінансового стану, основні принципи, проводять аналіз динаміки показників фінансового стану конкретного підприємства [30]. Дослідивши сутність фінансового стану та проаналізувавши різні точки зору щодо його визначення, можна окреслити концептуальні основи цього поняття:

- фінансовий стан – результат фінансово-господарської діяльності підприємства;
- фінансовий стан – поняття, сутність якого проявляється як у статиці (на певний момент часу);
- фінансовий стан – поняття, що характеризується різними складовими елементами, а не лише платоспроможністю та фінансовою стійкістю;
- фінансовий стан – міра забезпеченості підприємства необхідними фінансовими ресурсами й ступінь раціональності їх розміщення.

Найбільш ширший опис цьому поняттю, на нашу думку, дали Оседловська Н. С Орлова К., вони зазначали, що фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів. Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства, і як наслідок, до можливих перебоїв у постачанні, виробництві та реалізації продукції, зниження рентабельності підприємства. [37, с. 225].

Першочерговим завданням щодо покращення фінансового стану українських підприємств є пошук оптимального співвідношення власного і позикового капіталу, яке б забезпечило мінімальний фінансовий ризик за максимальної рентабельності власного капіталу. Інший важливий напрям забезпечення стійкого фінансового стану – оптимізація ліквідності підприємства – реалізується за допомогою оперативного механізму фінансової стабілізації (системи заходів, спрямованих на зменшення фінансових зобов'язань та на збільшення грошових активів, що забезпечують ці зобов'язання) [37]. Нижче буде наведена таблиця з детальним переліком методів фінансового аналізу.

Таблиця 1.3

Методи фінансового аналізу діяльності підприємства (за ознаками) [43]

Групи методів	Методи
Ознака 1: за ступенем формації	
1.1. Неформалізовані методи аналізу (опис аналітичних процедур на логічному рівні, а не на жорстких аналітичних взаємозв'язках та залежностях)	Експертних оцінок та сценаріїв, морфологічні, психологічні, порівняльні, побудови системи аналітичних таблиць, побудови системи показників

1.2. Формалізовані методи аналізу (жорстко формалізовані аналітичні залежності)	Ланцюгових підстановок, арифметичних різниць, виокремлення ізольованого впливу факторів, відсоткових чисел, логарифмічний, диференційний, інтегральний
Ознака 2: залежно від інструментарію, що застосовується в аналізі	
2.1. Економічні методи	Балансовий, дисконтування, метод простих та складних відсотків
2.2. Статистичні методи	Методи ланцюгових підстановок, групування, середніх та відносних величин, індексний, графічний, елементарні методи обробки рядів динамік
2.3. Математико-статистичні методи	Дисперсійний аналіз, кореляційний аналіз, факторний аналіз, метод головних Компонентів
Ознака 3: залежно від типу моделей, що застосовуються в процесі аналізу фінансового стану	
3.1. Дескриптивні моделі: гуртуються на використанні інформації бухгалтерської звітності; передбачають для оцінки фінансового стану: а) побудову системи звітних балансів; б) подання фінансової звітності у різних аналітичних розрізах; в) проведення вертикального (аналіз статей балансу у вигляді відносних величин) та горизонтального аналізу звітності (визначення динаміки балансових статей); г) систему аналітичних коефіцієнтів; д) аналітичні записи до звітності	
3.2. Предиктивні моделі – моделі прогнозованого характеру: застосовуються для прогнозування доходів та прибутків підприємства, його майбутнього фінансового стану (розрахунки точки критичного обсягу продажу, побудова прогнозних фінансових звітів, моделі динамічного аналізу (жорстко детерміновані факторні та регресивні моделі)	
3.3. Нормативні моделі – моделі, які дають можливість порівняння фактичних результатів діяльності підприємства із нормативними (розрахованими на підставі нормативу, із законодавчо встановленими даними галузі економіки)	

У табл.1.3 було розглянуто види моделей за трьома ознаками:

- за ступенем формації,
- залежно від інструментарію, що застосовується в аналізі,
- залежно від типу моделей, що застосовуються в процесі аналізу фінансового стану;

також було описано предиктивні та нормативні моделі, що все в комплексі дає повну картину варіантів для оцінки або аналізу фінансового стану підприємства.

Далі постає питання саме управління фінансовим станом підприємства.

I.B Сіліна та М.В. Хацер, на нашу думку, дали найбільш повний опис процесу управління фінансовим станом. Вони зазначають, що управління фінансовим станом підприємства — це складний процес, що потребує постійного впливу суб'єктів на об'єкт фінансового управління за допомогою певної системи методів і технічних засобів з використанням особливої технології для досягнення забезпечення підприємства фінансовими ресурсами, необхідними для його нормальній фінансово-господарської діяльності, доцільності й ефективності розміщення і використання фінансових ресурсів, фінансових взаємовідносин з іншими суб'єктами господарювання, платоспроможності та фінансової стійкості з метою підвищення ефективності функціонування суб'єкта підприємницької діяльності, а також визначення напрямків його розвитку у короткостроковій та довгостроковій перспективі [43].

Так, на рис. 1.1 наведено основні методи оцінки фінансово-майнового стану:

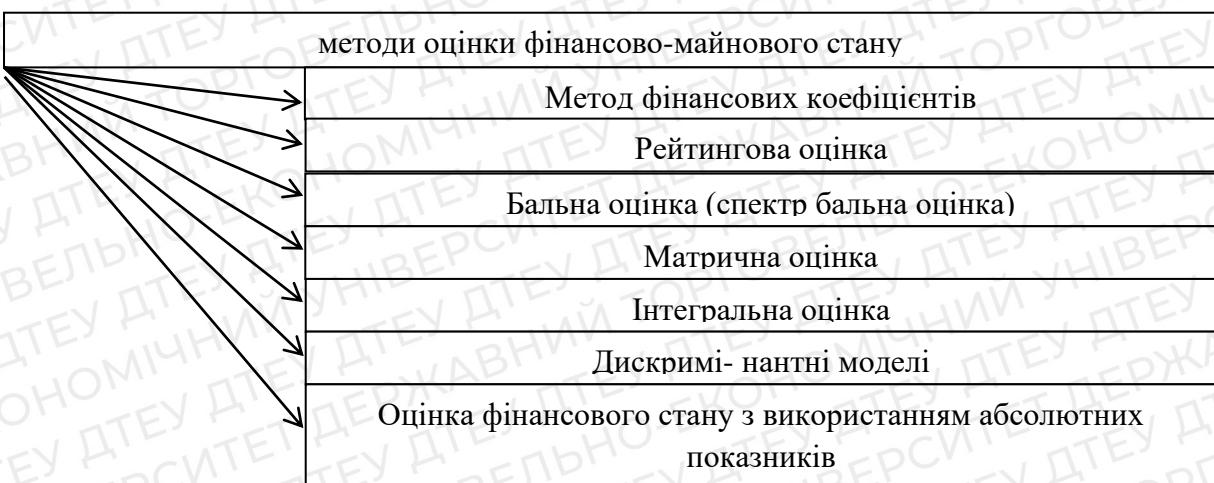

Рис. 1.1. Методи оцінки фінансово-майнового стану

Джерело: складено на основні даних [22]

1. Метод фінансових коефіцієнтів. Передбачає розрахунок певних показників, що характеризують фінансову стійкість, платоспроможність і ліквідність, рентабельність (прибутковість) діяльності, майновий стан та ділову активність. Склад і алгоритм розрахунку коефіцієнтів досить різноманітний і залежить від обраної методики, що затверджена нормативними документами або упорядкована певними науковцями.

2. Оцінка фінансового стану з використанням абсолютних показників. Може бути використана для оцінки окремих сторін фінансового стану, наприклад для: характеристики рівня фінансової стійкості з боку прибутковості підприємства на основі використання результатів маржинального аналізу; визначення типів фінансової стійкості за критерієм стабільності джерел покриття запасів тощо.

3. Рейтингова оцінка Полягає у класифікації підприємств за певними ознаками виходячи з фактичного рівня показників фінансового стану і рейтингу кожного показника. Перевагою є можливість ранжування ряду підприємств за обраною ознакою.

4. Бальна оцінка (спектр бальна оцінка) Полягає у проведенні аналізу фінансових коефіцієнтів шляхом порівняння отриманих значень із нормативними величинами і отриманні узагальнюючого показника, вираженого в балах. Спектр бальна оцінка при цьому передбачає використання «рознесення» цих значень за зонами віддаленості від оптимального значення.

5. Матрична оцінка. Базується на побудові матриці сукупності фінансових показників, яка перетворюється на матрицю стандартизованих коефіцієнтів. Надає змогу здійснювати порівняльну рейтингову оцінку за певними показниками. З іншого боку може використовуватися при складанні матричних балансів, балансів грошових надходжень і витрат.

6. Інтегральна оцінка Результатом проведення оцінки є визначення інтегрального показника на основі застосування різноманітних методичних підходів.

7. Дискриміантні моделі дозволяють визначити вірогідність настання банкрутства на основі розробки (або використання) інтегральної моделі аналізу фінансового стану підприємства. [22].

На рис. 1.2 наведено етапи аналізу фінансового стану.

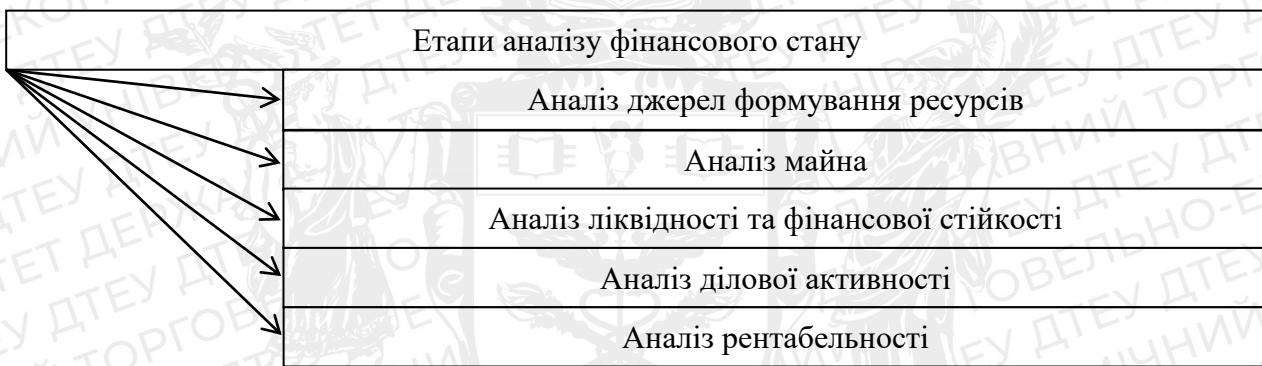

Рис. 1.2. Етапи аналізу фінансового стану

Джерело: складено на основні даних [30]

На першому етапі здійснюється аналіз джерел формування капіталу: оцінка структури джерел фінансових ресурсів у цілому, аналіз джерел власних коштів, аналіз джерел позикових коштів, постатейний аналіз; на другому етапі проводиться аналіз активів підприємства: аналіз складу і структури загального капіталу в цілому, аналіз основного капіталу, аналіз оборотного капіталу, постатейний аналіз.

На третьому етапі аналізують ліквідність та платоспроможність балансу підприємства, який передбачає деяку перебудову активів за ознакою ліквідності, а пасивів за терміновістю їх погашення. На цьому етапі головною метою є перевірка збалансованості надходження і витрачання фінансових ресурсів підприємства, тобто здатність підприємства розраховуватись за своїми зобов'язаннями власним майном за певний період часу.

Аналіз фінансової стійкості проводиться на основі коефіцієнтного аналізу, він зводиться до вивчення динаміки показників фінансового стану. Даний аналіз також поєднують із факторним аналізом впливу чинників на отримані показники.

Ділова активність — це комплексна характеристика, яка втілює різні аспекти діяльності підприємства, а тому визначається системою таких критеріїв, як місце підприємства на ринку конкретних товарів, географія ділових відносин, репутація підприємства як партнера, активність іноваційно-інвестиційної діяльності, конкурентоспроможність.

На остаточному етапі виконують аналіз рентабельності. Показники рентабельності повніше, аніж прибуток, характеризують кінцеві результати роботи підприємства, оскільки їх величина показує співвідношення прибутку з наявними або використаними ресурсами.

Іншими словами, управління фінансовим станом – це застосування загальних принципів управління до фінансових показників діяльності підприємства. Раціональне управління фінансовим станом забезпечує ефективне функціонування будь-якого підприємства. Якщо управління не здійснюється належним чином, підприємство зіткнеться з бар'єрами, які можуть мати серйозні наслідки для його зростання та розвитку.

На основі узагальнення існуючих точок зору управління фінансовим станом підприємства має здійснювати на основі таких принципів [2]:

-принцип інтегрованості системи управління фінансовим станом із загальною системою управління підприємством вимагає їх інтегрованого поєднання, оскільки управління фінансовим станом тісно пов'язане з іншими функціональними напрямами управління та будується безпосередньо на основах фінансового управління, тому в якій би із визначених сфер управління не приймалося рішення, воно прямо чи опосередковано буде впливати на рівень фінансового стану та відповідно на прийняття управлінських рішень;

-принцип стратегічної направленості управління фінансовим станом підприємства передбачає підпорядкування всіх управлінських рішень, що приймаються, забезпеченню досягнення головної мети функціонування підприємства та визначеним стратегічним напрямам його розвитку.

-принцип гнучкості процесу управління фінансовим станом підприємства передбачає формування потенціалу для швидкого реагування, корегування або розробки нових управлінських рішень в умовах впливу внутрішніх та зовнішніх факторів. Необхідна гнучкість досягається за умови забезпечення якісних параметрів фінансового стану, що визначаються оптимальним формуванням структури капіталу, мінімізацією фінансових ризиків, підтриманням достатньої ліквідності активів, забезпеченням достатнім обсягом фінансових ресурсів в інвестиційній та страховій формі, що відповідно дозволяють звести до мінімуму вплив факторів зовнішнього середовища або здійснити швидке пристосування до них;

-принцип комплексного характеру формування управлінських рішень в управлінні фінансовим станом підприємства насамперед повинен забезпечуватися системним мисленням керуючої системи та передбачати розгляд процесу управління ним як комплексу дій, спрямованих па розробку взаємопов'язаних та взаємозалежних управлінських рішень, кожне з яких робить внесок в його загальну результативність. При цьому даний процес повинен охоплювати всі аспекти управління фінансовим станом підприємства та ґрунтуватися на вивчені причинно-наслідкових залежностей н управлінні;

-принцип координації управлінських дій з управління фінансовим станом підприємства спрямований на забезпечення досягнення позитивних результатів, що досягається за рахунок с координованості дій між всіма центрами відповідальності (господарськими одиницями), їх організаційними структурами, що здійснюються на принципах ієархії підпорядкованості та відповідальності;

-принцип альтернативності та цілеспрямованості підходів при розробці окремих управлінських рішень в управлінні фінансовим станом підприємства має враховувати наявність альтернативних підходів щодо можливості виконання дій. Вибір будь-якого управлінського рішення з наявної альтернативи має здійснюватися на основі встановленої системи критеріїв, що забезпечить не тільки високу результативність, а й його спрямування на вирішення певного кола завдань для досягнення встановлених цільових орієнтирів, що визначають фінансову ідеологію підприємства;

-принцип ієрархічності пізнання об'єкту управління полягає у багаторівневому вивченні фінансового стану як об'єкту управління, який розглядається нами не тільки як елемент ширшої системи – власне як одна найбільш значущих складових фінансового управління, та як окремий об'єкт управління, а й як система в складі якої виділено ряд елементів. Реалізація цього принципу дозволяє забезпечити не тільки ідентифікацію найбільш значущих його параметрів, що визначають якість управління фінансовим станом взагалі, а й ідентифікувати рівень фінансової безпеки підприємства;

-принцип інноваційної спрямованості управління фінансовим станом підприємства визначає необхідність не тільки використання прогресивних технологій, методів, інструментів, а й забезпечення адаптації керуючої системи до їх впровадження та використання, що підкріплюються відповідними змінами в організаційних структурах підприємства;

-принцип пріоритетності розв'язання протиріч в складових елементах фінансового стану визначає орієнтацію на пошук та першочергове розв'язання кола тих «проблемних» питань, що унеможлинюють вирішення тих завдань, що поставленні в процесі управління фінансовим станом підприємства для досягнення головної його мети;

-принцип врахування рівня ризику в процесі управління фінансовим станом підприємства визначає необхідність передбачення зміни рівня фінансового ризику в процесі прийняття будь-якого управлінського рішення;

-принцип ефективності управління фінансовим станом підприємства полягає у поєднанні та вмілому використанні особистих якостей суб'єкта з потенціалом об'єкта управління за умови мінімізації матеріальних, трудових, матеріальних, часових витрат, пов'язаних з даним управлінням.

На рис. 1.3 наведено основні завдання управління фінансово-майновим станом підприємства.

Рис. 1.3. Завдання управління фінансово-майновим станом підприємства

Джерело: складено на основні даних [30]

Процес управління фінансовим станом підприємства повинен здійснюватися за такими етапами (рис. 1.4).

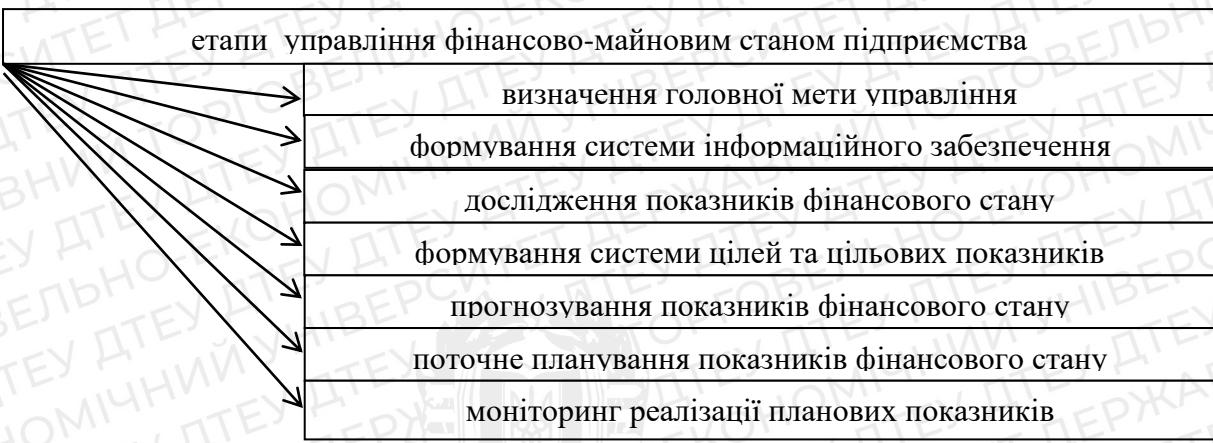

Рис. 1.4. Процес управління фінансовим станом

Джерело: складено на основні даних [30]

На наступному етапі розглянемо особливості фінансового планування як важливого чинника управління фінансово-майновим станом.

Планування фінансів підприємства потребує широкого використання економіко-математичного моделювання. Цей спосіб уможливлює знаходження кількісного вираження взаємозв'язків між фінансовими показниками та факторами, що їх визначають.

До основних об'єктів фінансового планування відносять об'єкти, пов'язані із:

- рухом фінансово-грошових ресурсів;
- фінансовими відносинами, які можуть виникати у процесі формування, розподілу та використанню фінансово-грошових ресурсів;
- вартісними пропорціями, які можуть бути утворені у процесі того, як розподіляються фінансові ресурси .

Нераціональне використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності, у майбутньому це може привести до можливих перебоїв у постачанні виробництва й реалізації продукції або невиконання плану прибутку від операційної діяльності чи збільшення відсотків за банківський кредит, зростання економічних санкцій за рахунок прибутку, що залишається в

розпоряджені підприємства. Кожне підприємство намагається досягти стабільного фінансового стану, тобто створити достатній обсяг фінансових ресурсів, що є гарантом своєчасності розрахунків із постачальниками, бюджетом та іншими ланками фінансової системи, подальшого економічного та соціального розвитку підприємства. Одна з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства – це забезпечення стабільності його діяльності в майбутньому. Вона пов'язана ізагальною фінансовою структурою підприємства, його залежністю від кредиторів та інвесторів.

З вищезазначеного можна зробити висновок - мета управління фінансовим станом - підвищення ефективності (усунення збитковості) під час господарської діяльності підприємством, спираючись на зазначені вищи методи аналізу та оцінки. Для повноти картини, варто зазначити і завдання управління фінансовим станом: формування достатнього обсягу фінансових ресурсів; забезпечення ефективного використання сформованого обсягу фінансових ресурсів за найважливішими напрямками господарської діяльності; оптимізація грошових потоків; максимізація прибутку (усунення збитковості) в умовах прийнятного рівня комерційного ризику; досягнення фінансової стійкості та платоспроможності; прискорення оборотності капіталу; удосконалення структури капіталу підприємства; пришвидшення руху грошових коштів та ефективніше їх використання; збільшення обсягу грошових надходжень від реалізації продукції при одночасному покращенні якісних параметрів господарської діяльності; одержання позитивних фінансових результатів від усіх видів діяльності та стабілізації фінансового стану підприємства [44].

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ «СОТОН»

2.1 Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства

В умовах нестабільного розвитку економіки слід відзначити про суттєве зростання ролі фінансово-економічної діяльності, що пов'язано із своєчасним та якісним аналізом фінансового стану суб'єкта господарювання, оцінкою рівня ефективності використання капіталу і забезпечення належного рівня показників ліквідності, платоспроможності, ділової активності, майнового стану та прибутковості. На даній основі слід здійснювати пошук та реалізовувати напрями, які дозволять підвищити і зміцнити фінансово-майновий стан суб'єкта господарювання. Проведемо аналіз фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства.

Основна мета діяльності ТОВ «Сотон» полягає у тому, щоб отримати прибуток та за рахунок здійснення різних видів діяльності, а також задоволити головні потреби соціально-економічного характеру та задоволити соціальні потреби персоналу. У табл. 2.1 наведено основну інформацію про ТОВ «Сотон».

Таблиця 2.1

Інформація про ТОВ «Сотон»

Юридична адреса	Україна, 52005, Дніпропетровська обл., смт. Слобожанське, вул. Виробнича, будинок 12
Галузь	22.29 Виробництво інших виробів із пластмас
Код ЄДРПОУ	42410804
Повне найменування	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДALНІСТЮ «СОТОН»

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.2 наведено динаміку основних показників діяльності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.2

Динаміка основних фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021р.
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис.грн.	256679	264172	119090	7493	-145082
Чистий прибуток, тис.грн.	26739,0	8931,0	-29203,0	-17808	-38134
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	85	98	66	13	-32
Середній обсяг активів, тис.грн.	113493,8	137378,6	136936,5	23885	-442
Середній обсяг оборотних активів, тис.грн.	73 022	96 026	93 400	23003	-2626
Середній обсяг власного капіталу, тис.грн.	34207	65649	55347	31442	-10302
Рентабельність активів, %	23,6	6,5	-21,3	-17	-28
Рентабельність оборотних активів, %	36,6	9,3	-31,3	-27	-41
Рентабельність власного капіталу, %	78,17	13,60	-52,76	-65	-66
Продуктивність праці	3 019,8	2 695,6	1 804,4	-324	-891

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.2 дозволили сформувати наступні висновки стосовно діяльності ТОВ «Сотон»:

- валюта балансу у 2021 р. порівняно із 2020 р. зросла на 23885 тис. грн. та у 2022 р., порівняно із 2021 р. – зменшилась на 442 тис. грн., що є негативним моментом та свідчить про скорочення підприємством обсягів діяльності. (рис. 2.1);

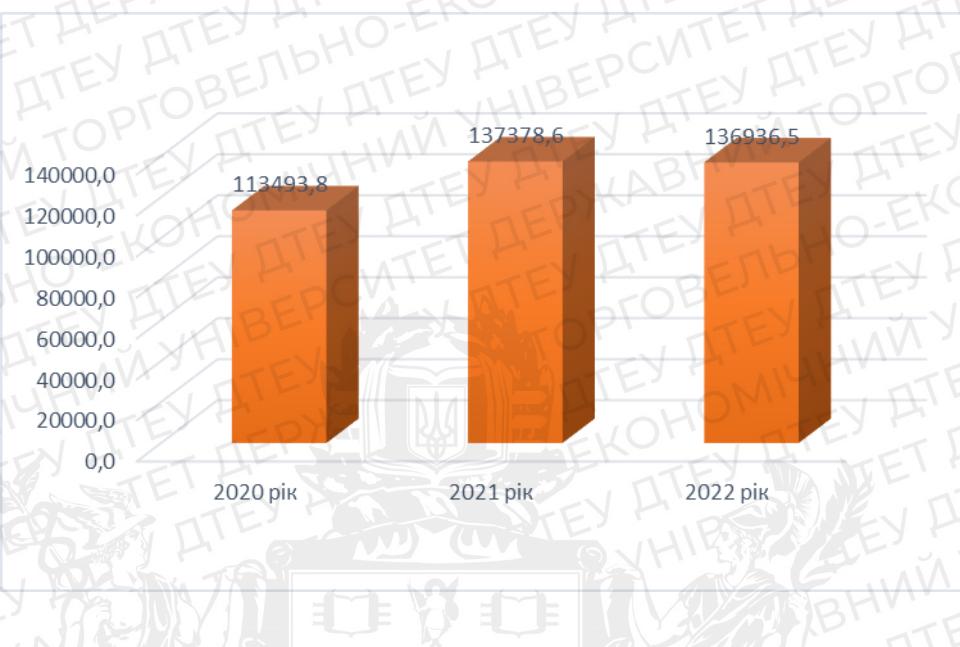

Рис. 2.1. Динаміка валюти балансу ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр. , тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр. представлена на рис.2.2.

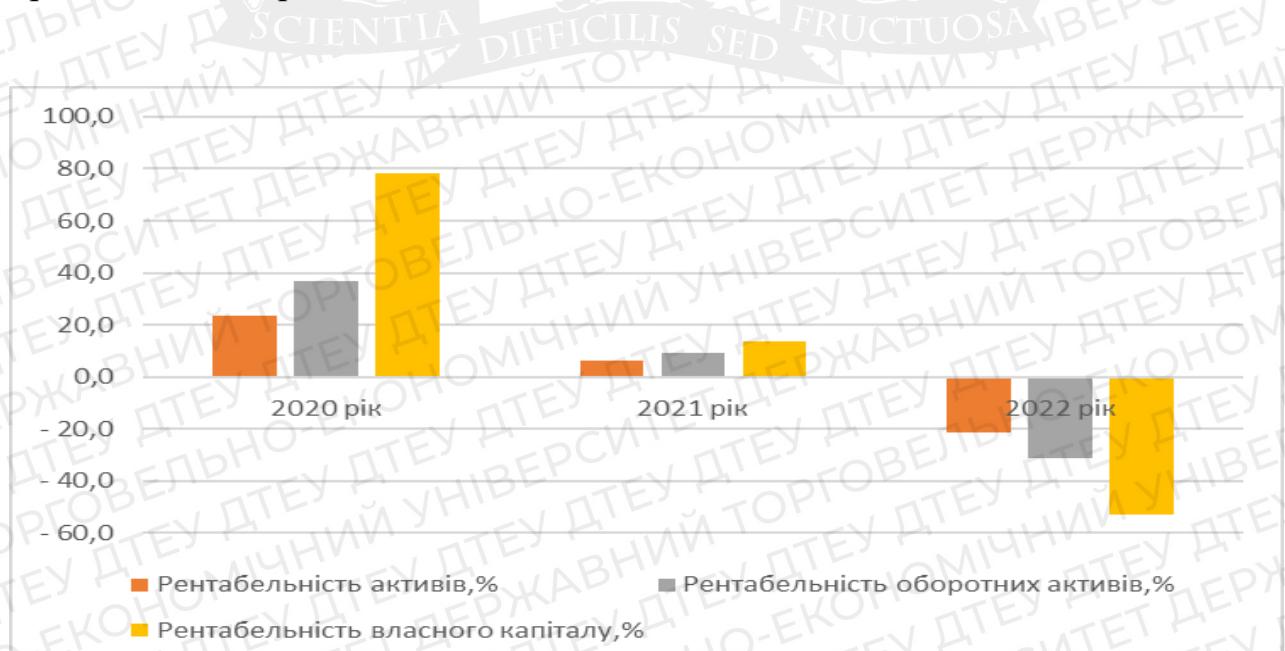

Рис. 2.2. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Сотон» за 2020-2022

рр.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У 2021 році на підприємстві спостерігається зниження чистого прибутку на 17808 тис. грн., що призвело до зниження показників рентабельності активів, оборотних активів та власного капіталу. Оскільки на підприємстві у 2022 році зафіксовано збиток у розмірі 29203,0 тис. грн., то відповідно це обумовлює від'ємне значення наведених вище показників.

— стосовно кількості середньої кількості працівників, то її величина у 2021 р. порівняно із 2020 р. зросла на 13 осіб та у 2022 р. порівняно із 2021 р. — зменшилась на 32 особи, що є закономірним підтвердженням скорочення обсягів діяльності підприємства (рис. 2.3).

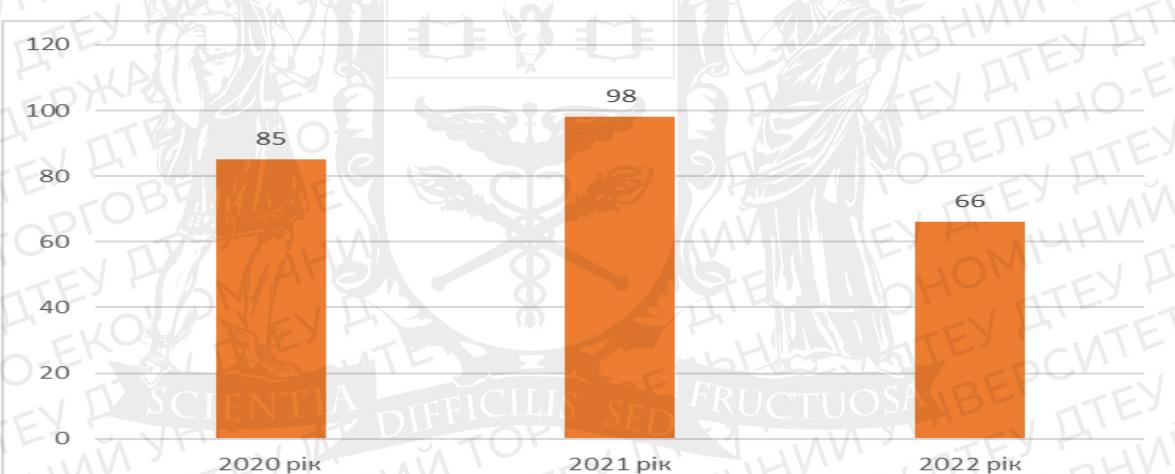

Рис. 2.3. Динаміка середньої кількості працівників ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., осіб

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У 2020 році досліджуване підприємство отримало прибуток у розмірі 26739 тис. грн., у 2021 році цей показник зменшився до 8931 тис. грн., а у 2022 році підприємством було отримано збиток у розмірі 29203 тис. грн., що спричинено негативним впливом насамперед зовнішніх факторів (рис. 2.4).

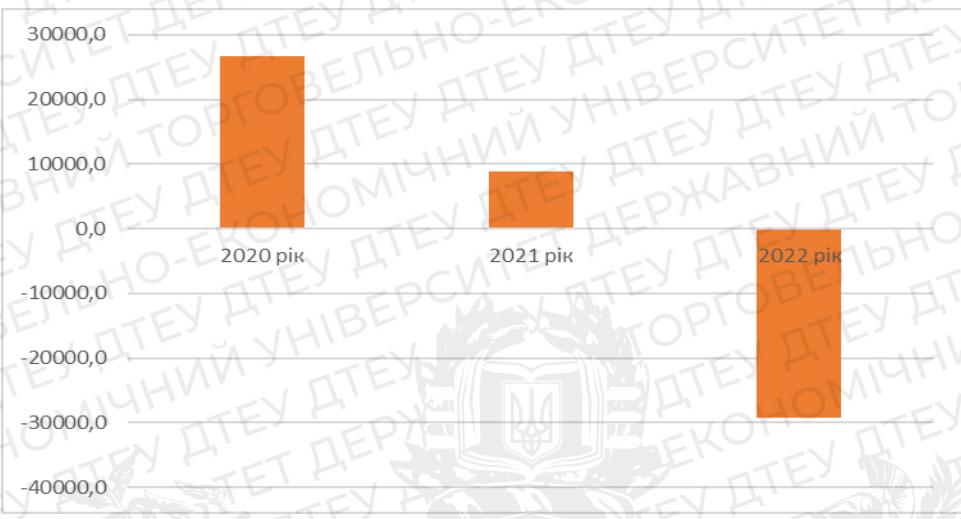

Рис. 2.4. Динаміка зміни чистого прибутку ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

На наступному етапі фінансово-господарської діяльності проаналізуємо величину витрат та доходів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр. У табл. 2.3 наведено аналіз динаміки витрат ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.3
Динаміка витрат ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021р.
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	200816	208293	90195	7478	-118098
Адміністративні витрати		14296	12969	14296	-1327
Витрати на збут		25525	16181	25525	-9344
Інші операційні витрати	45268	13922	39748	-31346	25826
Фінансові витрати	1052,2	52,7	141,375	-1000	89
Всього витрат	247136	262089	159234	14953	-102855

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.3 свідчать про збільшення суми витрат у 2021 р. порівняно із 2020 р. на 14953 тис. грн. та їх зменшення у 2022 р. порівняно із 2021 р. –

зменшення на 102855 тис. грн. На формування даної зміни вплинуло зменшення суми собівартості реалізованої продукції на 118098 тис. грн., адміністративних на 1327 тис. грн., витрат на збут 9344 тис. грн. (рис. 2.5).

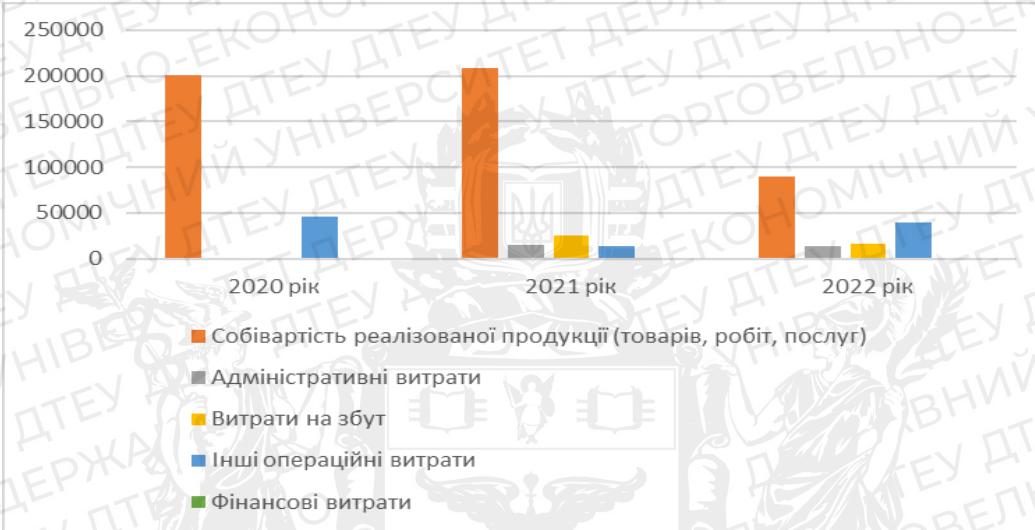

Рис. 2.5. Динаміка витрат у ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.4 наведено аналіз структури динаміки витрат ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.4
Динаміка структури витрат ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., %

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021р.
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	81,3	79,5	56,6	-2	-23
Адміністративні витрати	0	5,5	8,1	5	3
Витрати на збут	0	5,5	8,1	5	3
Інші операційні витрати	18,3	5,3	25,0	-13	20
Фінансові витрати	0,4	0,0	0,1	0	0
Всього витрат	100	100	100	X	X

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.4 показують, що основну частку витрат складає собівартість

реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) питома вага якої у 2020 році становила 81,3%, у 2021 році зменшилась на 8,89 процентних пункти (складає 79,5%), у 2022 році питома вага собівартості становила 56,6%. Окрім цього у 2021 році відбулось зниження інших операційних витрат на 13 процентних пункти (складає 25%).

У табл. 2.5 наведено динаміку та склад доходів ТОВ «Сотон» за 2020-2021 pp.

Таблиця 2.5
Динаміка доходів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., %

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2021 р. до 2020 р.
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	256679	264172	119090	7493	-145082
Інші операційні доходи	15999	8593	13373	-7406	4780
Інші фінансові доходи	0	197	107	197	-90
Інші доходи	172,5	0	18	-173	18
Всього доходів	272851	272962	132588	111	-140374

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.5 свідчать про збільшення загальної суми доходів у 2021 р. порівняно із 2020 р. на 111 тис. грн. На формування даної зміни вплинуло у 2021 р. зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 7493 тис. грн. та інших фінансових доходів – на 197 тис. грн., одночасно відбулось зменшення інших операційних доходів – на 7406 тис. грн. та інших доходів – на 173 тис. грн. (табл. 2.5). У 2022 р. відбулось зменшення доходів на 140374 тис. грн. На формування даної зміни вплинуло у 2022 р. зменшення чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 145082 тис. грн. та інших фінансових доходів – на 90 тис. грн.,

одночасно відбулось зростання інших операційних доходів – на 4780 тис. грн. та інших доходів – на 18 тис. грн. (табл. 2.5).

Рис. 2.6. Динаміка доходів у ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.6 представлено аналіз структури динаміки доходів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

**Таблиця 2.6
Динаміка структури доходів ТОВ «Сотон» за 2019-2021 рр., %**

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2021 р. до 2020 р.
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	94,1	96,8	89,8	2,7	-7,0
Інші операційні доходи	5,9	3,1	10,1	-2,7	6,9
Інші фінансові доходи	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0
Інші доходи	0,1	0,0	0,0	-0,1	0,0
Всього доходів	100	100	100	X	X

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.6 показують, що основну частку доходів складає чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) величина якого у 2021 р. зросла на 2,7 процентних пункти (складає 96,8%). Окрім цього

відбулось зниження частки інших операційних доходів на 2,7 пункти (складає 3,1%). У 2022 році основну частку доходів складає чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) величина якого у 2022 р. зменшилась на 7% (складає 89,8%). Окрім цього відбулось зростання частки інших операційних доходів на 6,9 процентних пункти (складає 3,1%).

Отже, проведене дослідження свідчить про те, що підприємство станом на 2022 рік, на кінець досліджуваного періоду, скоротило обсяги діяльності, зменшило суму доходів, за результатами діяльності отримало збиток.

2.2 Горизонтальний та вертикальний аналіз активів ТОВ «Сотон» та джерел їх утворення.

У табл. 2.7 наведено аналіз динаміки активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp.

Динаміка активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., тис. грн.

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2021 р. до 2020 р.
Необоротні активи	40 472	41 353	43 537	882	2 183
Оборотні активи	73 022	96 026	93 400	23 003	-2 626
Всього активів	113 494	137 379	136 937	23 885	-442

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.7 свідчать про зростання суми балансу у 2021 р. порівняно із 2020 р. на 23885 тис. грн. та зменшення у 2022 р. порівняно із 2021 р. на 442 тис. грн. На формування даної зміни у 2022 вплинуло зростання необоротних активів на 2183 тис. грн., та зменшення оборотних активів – на 2626 тис. грн. (рис. 2.11).

Рис. 2.7. Динаміка активів підприємства ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.8 наведено аналіз структури активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp.

**Таблиця 2.8
Структура активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., %**

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2020 р.
Необоротні активи	36	30	32	-6	2
Оборотні активи	64	70	68	6	-2
Всього активів	100	100	100	X	X

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.8 свідчать про те, що найбільшу частину активів складають оборотні активи, частка яких зросла до 70% у 2021 р., у 2022 році питома вага оборотних активів становила 68%. Таке співвідношення обумовлене специфікою діяльності підприємства та значним обсягом дебіторської заборгованості, яку має підприємство. На рис. 2.8 наведено структуру активів у 2021 р. та на рис. 2.9 – у 2022 р.

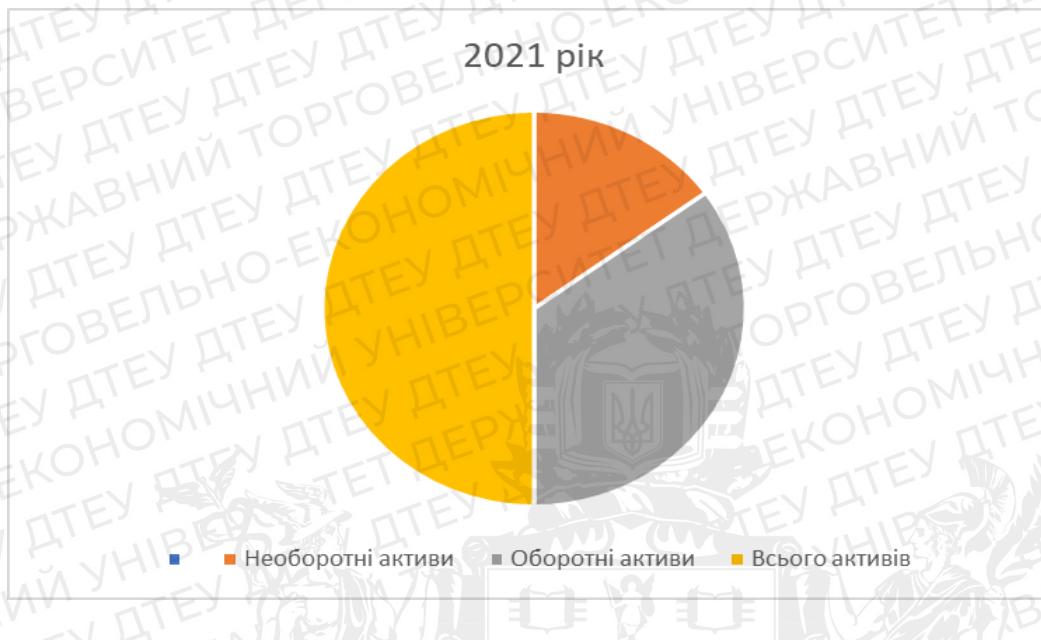

Рис. 2.8. Структура активів ТОВ «Сотон» у 2021 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

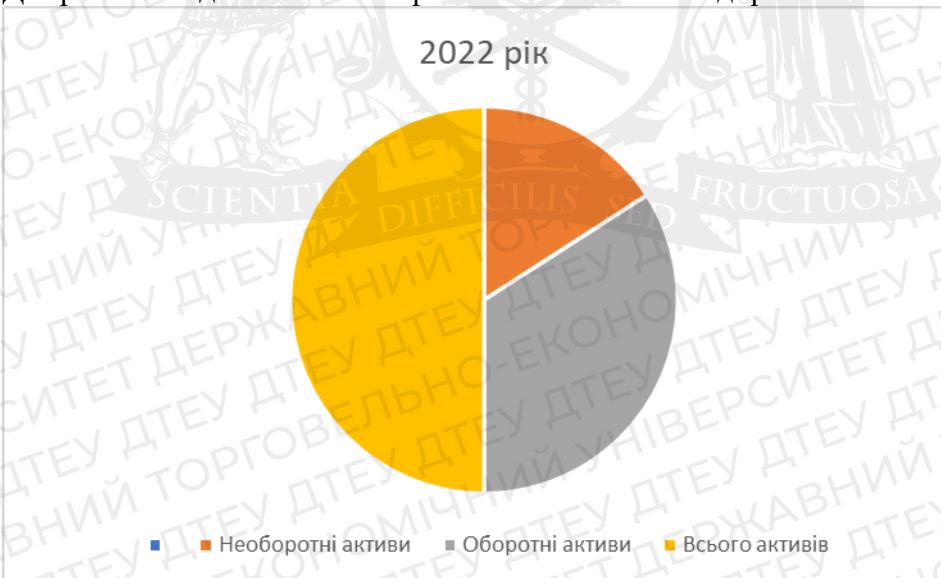

Рис. 2.9. Структура активів ТОВ «Сотон» у 2022 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.9 наведено аналіз динаміки необоротних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp.

Таблиця 2.9

Динаміка необоротних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Нематеріальні активи	154	269	231	115	-38
Незавершені капітальні інвестиції	1 104	1 368	1 223	264	-145
Основні засоби	39 214	39 716	42 083	502	2 367
Необоротні активи усього	40 472	41 353	43 537	882	2 183

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.9 свідчать про зростання суми необоротних активів у 2021 р. на 882 тис. грн. та у 2022 р. – на 2183 тис. грн. На формування даної зміни у 2021 р. вплинуло зростання нематеріальних активів на 115 тис. грн., незавершених капітальних вкладень на суму 264 тис. грн. та основних засобів на 502 тис. грн. (рис. 2.8). На формування зміни обсягу необоротних активів у 2022 р. вплинуло зростання обсягу основних засобів на 2367 тис. грн. та зменшення обсягу нематеріальних активів на 38 тис. грн. та зменшення обсягу незавершених капітальних вкладень на 145 тис. грн. (рис. 2.9).

Рис. 2.10. Динаміка необоротних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

На наступному етапі виконаємо аналіз структури необоротних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр. у табл. 2.10.

Таблиця 2.10
Структура необоротних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., %

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Нематеріальні активи	0,4	0,7	0,5	0,3	-0,1
Незавершені капітальні інвестиції	2,7	3,3	2,8	0,6	-0,5
Основні засоби	96,9	96,0	96,7	-0,9	0,6
Необоротні активи усього	100,0	100,0	100,0	X	X

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.10 свідчать про те, що найбільшу частину необоротних активів складають основні засоби, частка яких у 2021 р. порівняно із 2020 р. зменшилась на 0,9 процентних пункти та складає 96% та у 2022 р. порівняно із 2021 р. збільшилась на 0,68 пункти (складає 96,7%). На рис. 2.15 відображену структуру необоротних активів у 2020 р. та на рис. 2.16 – у 2021 р.

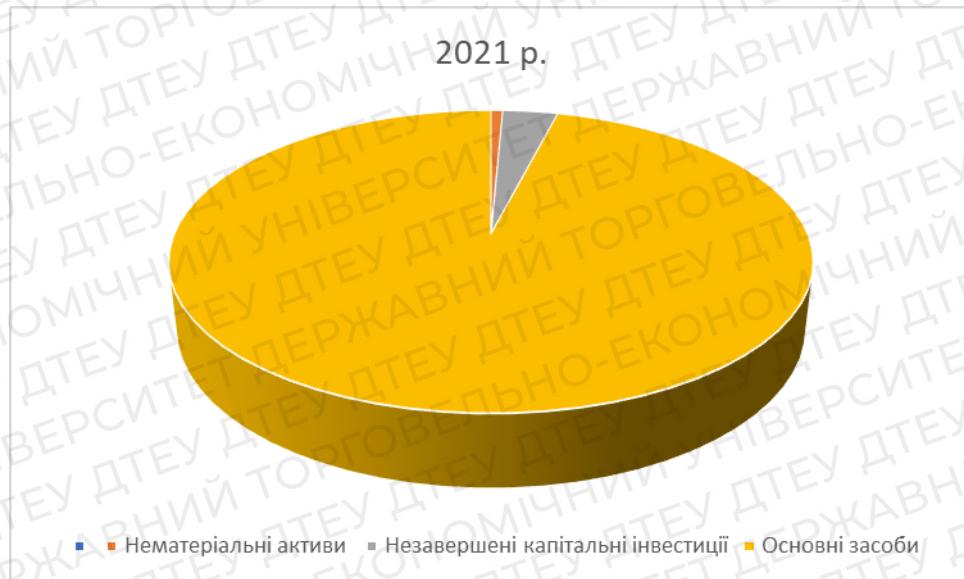

Рис. 2.11. Структура необоротних активів у ТОВ «Сотон» у 2021 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

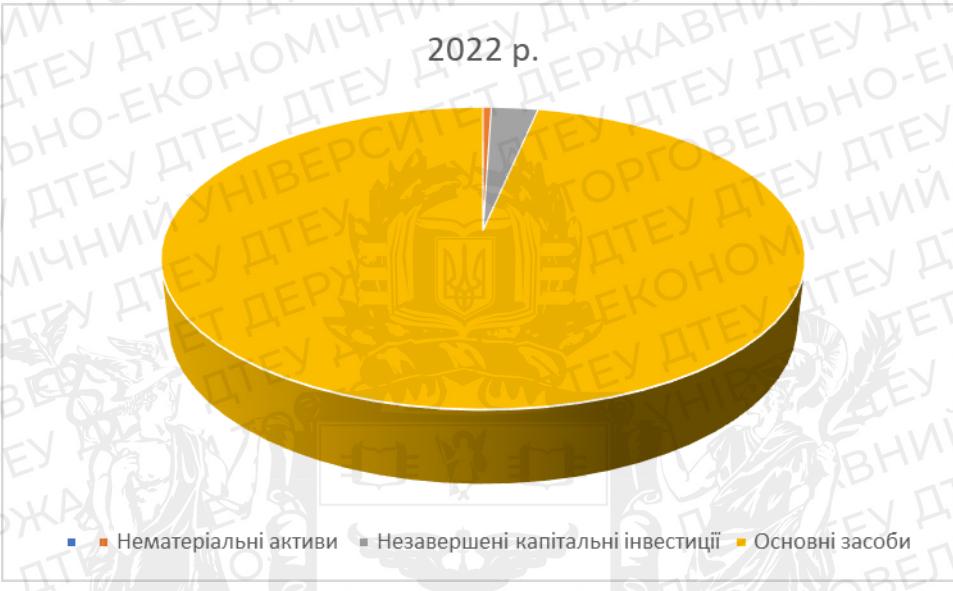

Рис. 2.12. Структура необоротних активів у ТОВ «Сотон» у 2022 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.11 наведено аналіз динаміки оборотних активів ТОВ «Сотон» за 2021-2022 pp.

Таблиця 2.11

Динаміка оборотних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., тис. грн.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Запаси	25 966	45 357	48 778	19 390	3 421
Грошові кошти	16 788	23 705	8 329	6 918	-15 377
Дебіторська заборгованість	29 787	26 317	35 956	-3 470	9 639
Витрати майбутніх періодів	180	229	100	49	-129
Інші оборотні активи	302	419	238	117	-181
Оборотні активи усього	73 022	96 026	93 400	23 003	-2 626

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.11 свідчать про те, що сума оборотних активів у 2021 р. порівняно із 2020 р. зросла на 23003 грн. та у 2022 р. порівняно із 2021 р. зменшилась на 2626 тис. грн. (рис. 2.17).

Рис. 2.13. Динаміка зміни оборотних активів у ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.12 наведено аналіз структури оборотних активів ТОВ «Сотон» за 2019-2021 pp.

Таблиця 2.12
Структура оборотних активів ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., %

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Запаси	35,6	47,2	52,2	11,7	5,0
Грошові кошти	23,0	24,7	8,9	1,7	-15,8
Дебіторська заборгованість	40,8	27,4	38,5	-13,4	11,1
Витрати майбутніх періодів	0,2	0,2	0,1	0,0	-0,1
Інші оборотні активи	0,4	0,4	0,3	0,0	-0,2

Оборотні активи усього	100,0	100,0	100,0	X	X
-------------------------------	--------------	--------------	--------------	----------	----------

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

З даних табл. 2.12 можна зробити висновок, що найбільшу частку у структурі оборотних активів у 2020 році займають дебіторська заборгованість, питома вага якої у 2020 р. становила 40,8%. У 2021 році найбільшу питому вагу займають запаси, питома вага яких становить 47,2%. Така ж ситуація спостерігається і у 2022 році, коли питома вага запасів становила 52,2%. Окрім цього значну частку оборотних активів у досліджуваному періоді займає дебіторська заборгованість. Так її частка у 2020 р. становила 40,8%, у 2021 році частка зменшилась до 27,4%, а у 2022 році частка дебіторської заборгованості збільшилась на 11,1 процентних пункти та становила 38,5%.

На рис. 2.14 відображену структуру оборотних активів у 2021 р. та на рис. 2.15 – у 2022 р.

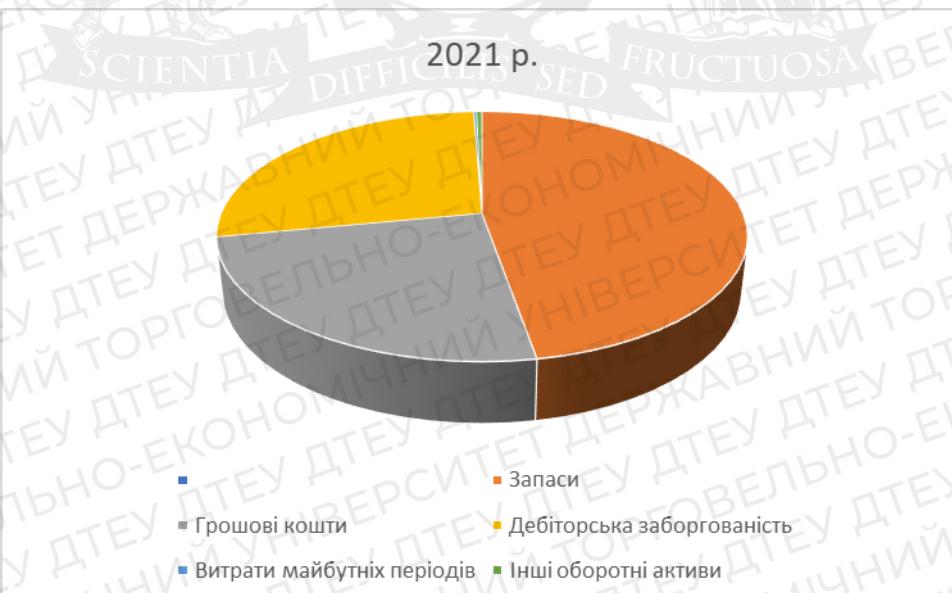

Рис. 2.14. Структура оборотних активів у ТОВ «Сотон» у 2021 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Рис. 2.15. Структура оборотних активів у ТОВ «Сотон» у 2022 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 2.13 наведено аналіз пасивів ТОВ «Сотон» за 2020-202222 pp.

Таблиця 2.13

Динаміка джерел формування активів у ТОВ «Сотон» за 2019-2021 pp., тис. грн.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Власний капітал	34207	65649	55347	31442	-10302
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	411	13918	31923	13507	18006
Поточні зобов'язання і забезпечення	78877	57812	49667	-21065	-8146
Всього пасивів, в т.ч.	113494	137379	136937	23885	-442

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.13 свідчать про те, що сума пасивів у 2021 р. зросла на 23885 тис. грн. та у 2022 р. зменшилась на 442 тис. грн. На формування даної зміни у 2021 р. вплинуло збільшення суми власного капіталу на 31442 тис. грн. зростання довгострокових зобов'язань на 13507 тис. грн. та зменшення поточних зобов'язань – на 21065 тис. грн. На формування даної зміни у 2022 р.

вплинуло зменшення суми власного капіталу на 10302 тис. грн. зростання довгострокових зобов'язань на 18006 тис. грн. та зменшення поточних зобов'язань – на 8146 тис. грн. (рис. 2.16).

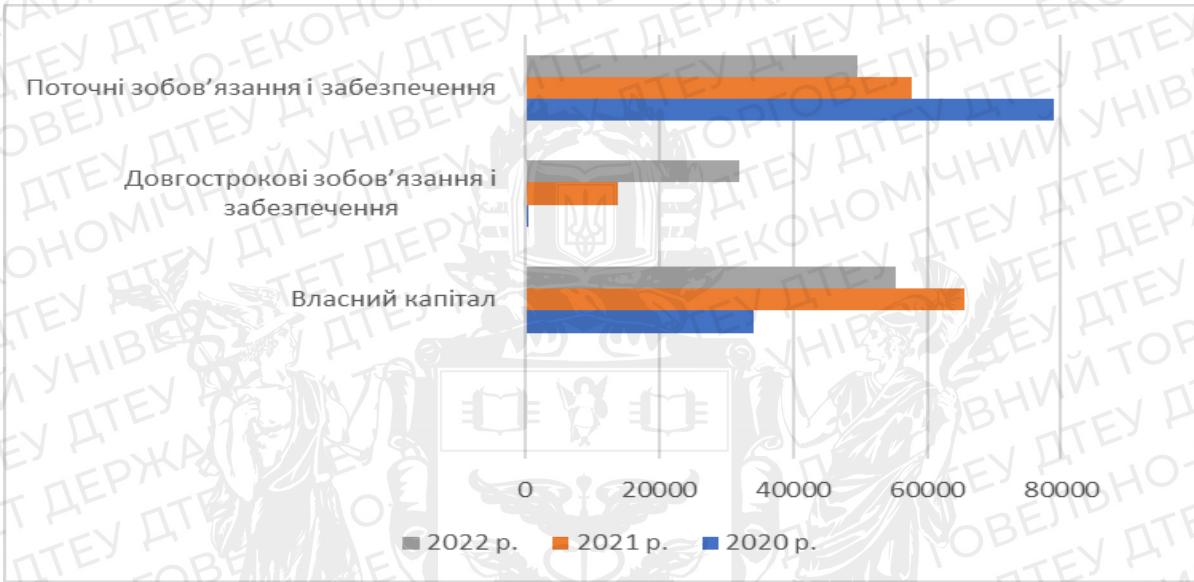

Рис. 2.16. Динаміка зміни пасивів у ТОВ «Сотон» за 2019-2021 рр., тис. грн.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

На наступному етапі розглянемо структуру джерел формування майна ТОВ «Сотон» за 2019-2021 рр. (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

Структура джерел формування активів ТОВ «Сотон» за 2019-2021 рр., %

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Власний капітал	30,1	47,8	40,4	17,6	-7,4
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	0,4	10,1	23,3	9,8	13,2
Поточні зобов'язання і забезпечення	69,5	42,1	36,3	-27,4	-5,8
Всього пасивів, в т.ч.	100	100	100	0	0

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.14 свідчать про те, що найбільшу частину пасивів підприємства у 2020 році займають поточні забезпечення – 69,5%. У 2021 році

найбільшу частку у складі джерел фінансування займає власний капітал – 47,8%. Станом на 2022 рік найбільшу частку у складі джерел фінансування займає власний капітал – 40,4%. Так, даний момент у структурі джерел фінансування можна розглядати як позитивний момент, що свідчить про доволі високий ступінь фінансової незалежності підприємства. На рис. 2.17 наведено структуру пасивів у 2021 р. та на рис. 2.18 – у 2022 р.

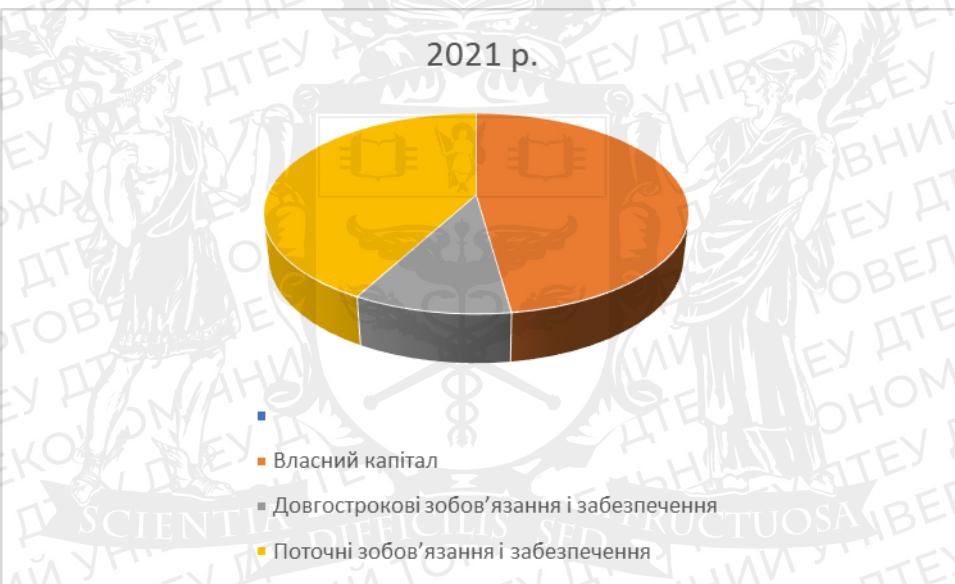

Рис. 2.17. Структура пасивів у ТОВ «Сотон» у 2021р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Рис. 2.18. Структура пасивів у ТОВ «Сотон» у 2022 р.

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

2.3 Аналіз платоспроможності, ділової активності та рентабельності досліджуваного підприємства.

У табл. 2.15 наведено аналіз показників ліквідності та платоспроможності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Таблиця 2.15
Динаміка показників ліквідності та платоспроможності ТОВ
«Сотон» за 2020-2022 рр.

Показники	Фактично на:			Абс. зміна	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021 р.	2022 р.
Сума ліквідних активів, тис. грн	73022	96026	93400	23003	-2626
Сума швидко ліквідних активів, тис. грн	47056	50669	44623	3613	-6047
Сума готових засобів платежу, тис. грн	16788	23705	8329	6918	-15377
Коефіцієнт забезпеченості:					0
Ліквідними активами	0,64	0,70	0,68	0,06	-0,02
Швидко ліквідними активами	0,41	0,37	0,33	-0,05	-0,04
Готовими засобами платежу	0,15	0,17	0,06	0,02	-0,11
Загальний коефіцієнт покриття	0,93	1,66	1,88	0,74	0,22
Проміжний коефіцієнт покриття	0,60	0,88	0,90	0,28	0,02
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,21	0,41	0,17	0,20	-0,24

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Так, значення коефіцієнта абсолютної ліквідності впродовж 2020-2021 років знаходиться у оптимальних межах (0,23-0,41). У 2022 році значення коефіцієнта абсолютної ліквідності зменшується до 0,17, що є нижчим від рекомендованого. Загальний коефіцієнт покриття у 2020 році становить 0,93, у 2021 його значення збільшується до 1,66, а у 2022 році становить 1,88.

Отримані значення свідчать про те, що на кожну гривню поточних зобов'язань підприємства у 2022 році приходиться 1,88 грн. оборотних активів що є позитивним моментом.

У цілому на підприємстві спостерігається позитивне ліквідне становище, але при цьому спостерігаємо тенденцію до зниження лише коефіцієнта абсолютної ліквідності.

У табл. 2.16 наведено аналіз ділової активності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp.

Таблиця 2.16

Динаміка ділової активності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., тис. грн.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
1. Коефіцієнт оборотності, разів					
1.1. Всіх оборотних активів	4	3	1	-1	-1
1.2. Запасів	8	5	2	-3	-3
1.3. Дебіторської заборгованості	9	10	3	1	-7
1.4. Кредиторської заборгованості	7	12	6	5	-5
2.Період обороту, днів				0	0
2.1. Всіх оборотних активів	104	133	286	29	154
2.2. Запасів	47	79	197	32	118
2.3. Дебіторської заборгованості	42	36	110	-6	74
2.4. Кредиторської заборгованості	56	31	56	-24	25
3. Довжина операційного циклу, днів	90	116	308	26	192
4. Довжина фінансового циклу, днів	34	85	251	51	167

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Дані табл. 2.16 свідчать про зниження ефективності використання оборотних активів у 2022 р. в цілому (збільшення періоду обороту на 154 дні) і в тому числі таких ресурсів як дебіторська заборгованість (зростання періоду обороту на 74 дні), запасів (зростання періоду обороту на 118 днів). (рис. 2.20). За рахунок збільшення періоду обороту вказаних видів активів у 2022 році відбулося збільшення тривалості операційного циклу на 192 дні, і його величина становила 308 днів.

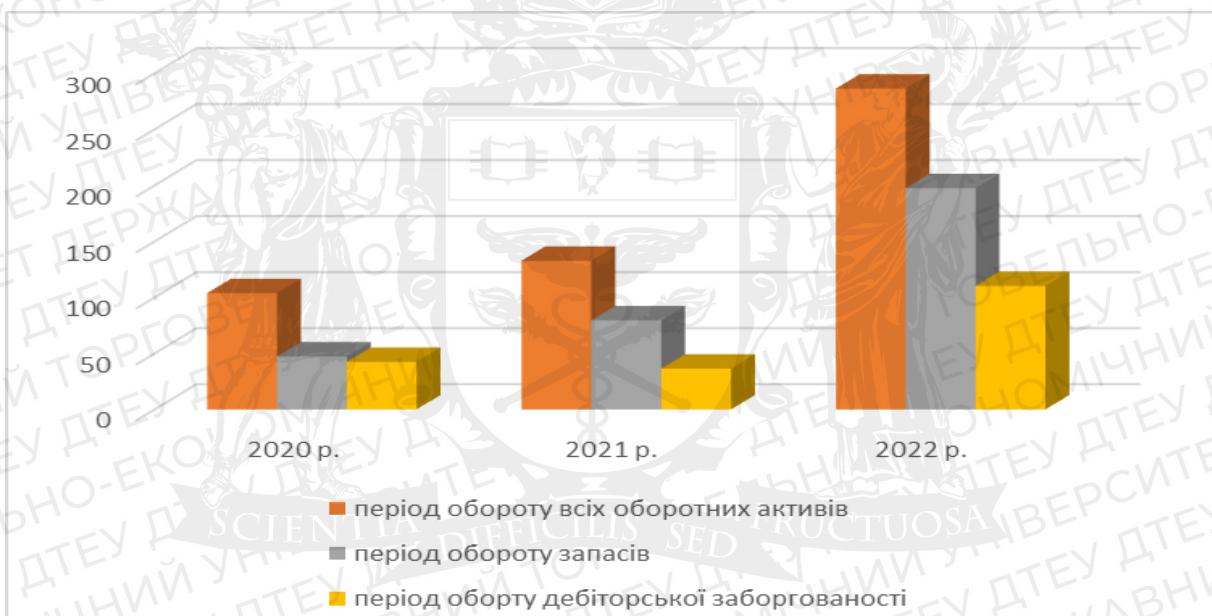

Рис. 2.20. Динаміка показників ділової активності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., тис. грн.

У табл. 2.17 наведено аналіз показників рентабельності ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp.

Таблиця 2.17

Динаміка показників рентабельності (збитковості) ТОВ «Сотон» за 2020-2022 pp., %

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Відхилення	
				2021 р. до 2020 р.	2022 р. до 2021 р.
Рентабельність (збитковість) активів, %	19,6	5,3	-21,3	-14,3	-26,7
Рентабельність (збитковість) витрат, %	9,0	2,8	-0,2	-6,2	-2,9

Рентабельність (збитковість) обороту (продаж), %	8,7	2,8	-24,5	-5,9	-27,3
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності, %	10,4	4,1	-24,5	-6,3	-28,6
Рентабельність (збитковість) оборотних активів, %	30,5	7,6	-31,3	-22,8	-38,9

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

За даними табл. 2.17 можна зробити висновок про зниження ефективності діяльності підприємства, оскільки підприємством у 2022 році був отриманий збиток у розмірі 29203 тис. грн., відповідно всі показники рентабельності у 2022 році мають від'ємне значення.

У цілому на підприємстві спостерігається позитивне ліквідне становище, всі показники ліквідності знаходяться у межах нормативу. Одночасно на підприємстві спостерігається зниження ефективності використання оборотних активів у 2022 р. в цілому (збільшення періоду обороту на 154 дня) і в тому числі таких оборотних активів, як дебіторська заборгованість (зростання періоду обороту на 74 дня), запасів (зростання періоду обороту на 118 днів). (рис. 2.20). За рахунок збільшення періоду обороту вказаних видів активів у 2022 році відбулося збільшення тривалості операційного циклу на 192 дні, і його величина становила 308 днів.

В цілому можна зробити висновок про зниження ефективності діяльності підприємства, оскільки підприємством у 2022 році був отриманий збиток у розмірі 29203 тис. грн.

До основних заходів покращення фінансово-економічного стану підприємств у плановому періоді слід віднести збільшення обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). У свою чергу, розмір виручки від реалізації залежить від обсягів реалізації продукції та ціни одиниці продукції, що реалізується. Щоб збільшити обсяги р обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), треба

максимально активізувати збутову діяльність підприємства. Стимулювати збут можна різними методами. Бажаний результат можна отримати наданням знижок покупцям, помірними зменшеннями цін, застосуванням масової реклами.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-МАЙНОВИМ СТАНОМ ТОВ «СОТОН»

Фінансовий стан має характеризувати рівень конкурентоспроможності підприємства на ринку, його потенціал у діловому співробітництві; дозволяє проаналізувати наскільки гарантовані економічні інтереси самого підприємства та його партнерів у фінансово-господарських відносинах.

Сучасна практика свідчить про те, що при економічній та політичній нестабільності, зростанні інфляції, постійних змін нормативної бази та високої ціни на енергоресурси, у великої кількості суб'єктів господарювання виникає проблема із платоспроможністю, що у майбутньому може привести до банкрутства.

Для того, щоб забезпечити ефективне управління та покращити фінансовий стан на підприємстві необхідно розробити й забезпечити реалізацію основних напрямів покращення фінансового становища. Дані напрями мають бути адаптованими до таких моментів як особливості та цілі функціонування; фінансово-господарська діяльність; аспекти функціонування будь-якого підприємства на ринку; мета збутової політики; особливості та якість менеджменту; завдання стратегії розвитку і фінансової ментальності власників підприємства [51, с. 561].

Для того, щоб підприємство функціонувало в подальшому і отримувало прибутки, необхідно підвищувати прибутковість, оскільки це є основної ціллю підприємницької діяльності.

Забезпечення фінансового оздоровлення підприємства потребує пошуку та мобілізації внутрішніх резервів забезпечення позитивності та зростання чистого грошового потоку підприємства, під яким, розуміється різниця між

вхідним та вихідним грошовими потоками, що генерується в перебігу здійснення господарсько-фінансової діяльності [17, с. 111].

На наступному етапі слід здійснити прогнозування показників фінансово-майнового стану ТОВ «Сотон». Для цього слід спочатку зпрогнозувати показники фінансової звітності.

Прогнозування буде здійснено на основні показників ТОВ «Сотон» за 2022 рік. Величина чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2022 р. склала 119090 тис. грн. Зважаючи на те, що підприємство у 2022 році опинилось у зоні збитковості, головним завданням на 2023 рік є скорочення витрат та досягнення прибутковості діяльності.

У табл. 3.1 наведено прогнозні значення показників звіту про фінансові результати ТОВ «Сотон» у 2023 рр.

Таблиця 3.1

Прогнозні значення показників звіту про фінансові результати ТОВ «Сотон» у 2023 р., тис. грн.

Показники	2022 рік	2023 рік (прогноз)	Абсолютне відхилення
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	119090	120281	1191
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	90195	74574	-15621
Валовий прибуток	28895	45707	16812
Інші операційні доходи	13373	19875	6502
Адміністративні витрати	12969	11781	-1188
Витрати на збут	16181	14437	-1744
Інші операційні витрати	39748	37581	-2167
Фінансовий результат від операційної діяльності	-26630	1783	28413
Інші фінансові доходи	107	110	3
Інші доходи	18	21	3
Фінансові витрати	2698	1593	-1105
Фінансовий результат до оподаткування	-29453	59	29512

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 3.2 наведено прогнозні значення складових оборотних активів ТОВ «Сотон» у 2023 рр.

Таблиця 3.2

Прогнозні значення оборотних активів ТОВ «Сотон» у 2023 р., тис. грн.

Показники	2022 р.	2023 р. (прогноз)	Абсолютне відхилення
Запаси	48778	65048	16271
Грошові кошти	8329	8412	83
Дебіторська заборгованість	35956	36316	360
Витрати майбутніх періодів	100	84	-16
Інші оборотні активи	238	142	-97
Оборотні активи усього	93400	110001	16601

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

У табл. 3.3 наведено прогнозні значення показників ліквідності ТОВ «Сотон» у 2023 рр.

Таблиця 3.3

Оцінка прогнозних значень показників ліквідності у 2023 р.

Показники	2022 р.	2023 р. (прогноз)	Абсолютне відхилення
Сума ліквідних активів, тис. грн	93400,0	110001,0	16601,0
Сума швидколіквідних активів, тис. грн	44622,5	44953,0	330,5
Сума готових засобів платежу, тис. грн	8328,5	8412,0	83,5
Коефіцієнт забезпеченості:			
Ліквідними активами	0,7	0,6	-0,1
Швидколіквідними активами	0,3	0,4	0,1
Готовими засобами платежу	0,1	0,1	0,0
Загальний коефіцієнт покриття	1,9	5,9	4,1
Проміжний коефіцієнт покриття	0,9	2,4	1,5
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2	0,5	0,3

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

За даними табл. 3.3 можна зробити висновок про поліпшення показників ліквідності у плановому періоді. В табл. 3.4 наведено прогнозні значення показників рентабельності (збитковості).

Таблиця 3.4

Оцінка прогнозних значень показників рентабельності (збитковості) у 2023 р.

Показники	2022 р.	2023 р.	Абсолютне відхилення
Рентабельність (збитковість) витрат, %	-0,18	0,04	0,22
Рентабельність (збитковість) обороту (продаж), %	-24,52	0,05	24,57
Рентабельність (збитковість) операційної діяльності, %	-24,52	1,48	26,00
Рентабельність (збитковість) оборотних активів, %	-31,27	0,05	31,32

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

За даними табл. 3.4 можна зробити висновок про поліпшення показників рентабельності на підприємстві у плановому періоді. Важливу увагу слід приділити прогнозуванню ймовірності банкрутства як головного індикатора фінансово-майнового стану ТОВ «Сотон» у плановому періоді. У табл. 3.5 наведено діагностику ймовірності банкрутства ТОВ «Сотон» у 2022-2023 рр.

Таблиця 3.5

Діагностика ймовірності банкрутства у прогнозному періоді

Показники	2022 р.	2023 р. (прогноз)	Відхилення,
X1 – відношення оборотного капіталу до валюти балансу	0,6821	0,5100	-0,1721
X2 - відношення нерозподіленого прибутку до валюти баланс	0,1118	0,1100	-0,0018
X3 - відношення валового прибутку до валюти балансу	-0,2133	0,0004	0,2137
X4 - відношення вартості власного капіталу до вартості всіх зобов'язань	0,6784	0,6700	-0,0084

X5 - відношення доходу від реалізації до валюти балансу	0,8697	0,7800	-0,0897
$Z = 1,2 X1 + 1,4X2 + 3,3X3 + 0,6X4 + 1 X5$	1,5480	1,9494	0,4014

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Так, дані табл. 3.5 свідчать про збільшення значень показника ймовірності банкрутства з 1,548 до 1,949, що є позитивною тенденцією та свідчить про покращення фінансового стану підприємства у 2023 р.

Прогнозування було здійснено із використанням методу пропорційних залежностей показників. Метод пропорційних залежностей показників опирається на тезу про те, що можна ідентифікувати показник, що є найбільш важливим, з позиції характеристики діяльності підприємства, що завдяки такій властивості міг би бути використаний як базовий для визначення прогнозних значень інших показників у тому розумінні, що вони „прив'язуються” до базового показника за допомогою найпростіших пропорційних залежностей [39, с. 237].

На даному етапі діяльності підприємство робить великий вклад в дослідження ринку, виробляючи відповідні стратегії. Це дає змогу стабілізувати діяльність і спрогнозувати певні фактори, які б могли вплинути на величину прибутку, чи обсяг реалізації.

Проведений систематичний аналіз та комплексний підхід до проектування надали можливість сформувати комплекс напрямів із зростання ефективності управління фінансово-майновим станом і забезпечити контроль за їх практичним здійсненнями по таким напрямам, які пов’язані із:

- скороченням тривалості операційного циклу шляхом інтенсифікації виробництва (використання новітніх технологій механізації та автоматизації виробничих процесів, підвищення рівня продуктивності праці, повніше використання виробничих потужностей підприємства, трудових, матеріальних ресурсів тощо), а також підвищенням контролю за тим, як рухаються найбільш

важливі категорії запасів (як приклад ABC – аналіз) і розподілом відповідно до структури їх витрачання;

— поліпшенням організації матеріально-технічного постачання за для того, щоб безперебійно і ритмічно забезпечити виробничі процеси матеріальними ресурсами;

— прискорення процесу відвантаження продукції та оформлення розрахункових документів, застосування ефективних форм регулювання середнього залишку грошових активів (скорочення розрахунків готовкою, відкриття «кредитної лінії» в банку, використання флоуту), перспективних форм рефінансування дебіторської заборгованості, розвиток механізмів безготікових розрахунків, створення простих та дієвих систем контролю за рухом дебіторської заборгованості та грошових коштів [17, с. 111].

Також до основних заходів покращення фінансово-економічного стану підприємств слід віднести збільшення виручки від реалізації. У свою чергу, розмір виручки від реалізації залежить від обсягів реалізації продукції та ціни одиниці продукції, що реалізується. Щоб збільшити обсяги реалізації, треба максимально активізувати збутову діяльність підприємства. Стимулювати збут можна різними методами. Бажаний результат можна отримати наданням знижок покупцям, помірними зменшеннями цін, застосуванням масової реклами. Не існує для всіх підприємств єдиного рецепту збільшення обсягів реалізації.

До головного завдання оцінювання фінансового становища відносять те, чи своєчасно виявляються та усуваються недоліки, які формуються внаслідок діяльності підприємства. Окрім цього слід приймати управлінські рішення, які дозволять поліпшити фінансове становище та знизити вірогідність банкрутства. До одного із основних заходів по покращенню фінансового становища підприємства можна віднести зростання вхідного та зниження вихідного грошового потоку.

Окремої уваги у зміцненні фінансового становища віносять шляхи, пов'язані із :

- мобілізацією внутрішнього резерву за допомогою того, що відбувається реструктуризація активної частини капіталу суб'єкта господарювання;
- змінами часток активів балансу у загальній структурі;
- тим, що наявні матеріальні та фінансові активи мають перетворити у грошову форму;
- мобілізацією прихованого резерву, використання зворотного лізингу, здачею основних засобів в оренду (такі основні засоби, які не у повній мірі використані у виробництві; оптимізацією структури розміщеного капіталу, виду сировина та матеріалу.

Доцільно виокремити наступні напрями покращення операційної діяльності та фінансового стану аналізованого підприємства, а саме:

- залучення інвестиційних ресурсів; отримання кредитів та їх раціональне використання; покращення системи управління;
- забезпечення інформаційними технологіями; задоволення потреб клієнтів;
- управління кредиторською заборгованістю; здійснення управління запасами;
- здійснення маркетингової політики; налагодження логістики; купівля нового обладнання, устаткування, механізація та автоматизація виробництва;
- просування продукції через Інтернет;
- упровадження сучасних методів управління операційною діяльністю;
- формування конкурентних переваг;
- налагодження зв'язків із постачальниками, покупцями;

- активізація інноваційної діяльності;
- навчання персоналу; використання більш сучасного інформаційного забезпечення [41, с. 83].

Також відзначимо про такий шлях зміцнення фінансового становища підприємства як прогнозування та моніторинг, так як для того, щоб ефективно управляти виробничим процесом, слід у активні формі здійснювати вплив на те, як формуються показники фінансово-господарської діяльності підприємства та не необхідно часто аналізувати дані та інформацію про них, та зміни і тенденції, які вони формують [12, с. 147].

Так, до одного із методів зміцнення фінансово-майнового стану слід віднести здачу в оренду незадіяних складських приміщень та офісних приміщень ТОВ «Сотон». Дані заходи мають принести додаткові доходи від надання в оренду, а як наслідок покращить фінансовий стан підприємства.

У табл. 3.6 наведено розрахунок резерву збільшення чистого фінансового результату ТОВ «Сотон» за рахунок передачі в оренду приміщень.

Таблиця 3.6

Розрахунок резерву збільшення чистого фінансового результату ТОВ «Сотон» за рахунок передачі в оренду приміщень

Показники	Сума, тис. грн.
Площа складських приміщень, кв.м	120
Ставка оренди за 1 кв.м складських приміщень, грн	50
Площа офісних приміщень, кв.м	110
Ставка оренди за 1 кв.м офісних приміщень, грн.	90
Дохід від оренди нерухомого майна, тис. грн. $(120 \times 50 + 110 \times 90) \times 12$, тис. грн.	190,8
Витрати з податку на прибуток, тис. грн. $190,8 \times 18\%$	34,3
Резерв збільшення чистого фінансового результату	156,5

Джерело: власна розробка автора

Ще одним способом покращення фінансово-майнового стану ТОВ «Сотон» є пошук резервів зростання операційного прибутку за рахунок росту обсягу реалізованої продукції.

По деяким причинам у 2022 р. не було виконано декілька контрактів по виготовленню і постачанні продукції. Внаслідок чого не було отримано 10% від основної діяльності поточного періоду.

Для підвищення ефективності використання фінансових ресурсів на підприємстві, можна запропонувати такі напрямки та шляхи підвищення ефективності використання фінансових ресурсів:

- зменшення дебіторської заборгованості;
- зменшення запасів та готової продукції на складах; - вкладення коштів на депозит;
- зменшення поточних зобов'язань.

Розглядається застосування товарного (комерційного) кредиту як однієї із форм оптової реалізації продукції юридичним особам на умовах відстрочки платежу.

У процесі реалізації готової продукції підприємствам-покупцям можуть надаватись різні знижки: постійним клієнтам, за обсяг купівлі, вчасну оплату, готівковий платіж, знижки «сконто», які надаються за дострокове здійснення платежів у порівнянні з договірними строками (їх розмір встановлюється 3% - 5% залежно від строку платежу). Слід зазначити, що умови розрахунків обираються так, щоб, з одного боку, рання сплата була привабливою для покупців, а з другого – доцільною для продавців. У зв'язку з цим виникає необхідність оцінки можливості надання знижки при достроковій оплаті. Розмір та умови надання знижки встановлюються з урахуванням: темпів інфляції; середньорічної ставки відсотка за кредит; норми прибутку.

Отже, ефективна система управління фінансово-майновим станом сприяє стабільному функціонуванню та розвитку підприємства через те, що слід:

- підвищити рівень добробуту власників суб'єкта господарювання;
- забезпечити ситуацію, при якій відбудеться приріст ринкової вартості суб'єкта господарювання;

- підвищити інвестиційну привабливість суб'єкта господарювання;
- здійснити розподіл прибутку згідно із стратегією, яку сформовано підприємством;
- забезпечити ефективний вплив на рівень трудової активності працівників, які займаються розподілом прибутку;
- підвищити рівень платоспроможності суб'єкта господарювання;
- зменшити ризики суб'єкта господарювання;
- реалізувати соціальний розвиток суб'єкта господарювання;
- поповнити фінансові ресурси суб'єкта господарювання та ін.[41, с. 748].

Слід зауважити, що для покращення цільової структури використання результативністю підприємства, необхідно здійснити такі заходи, які пов'язані:

- визначенням пріоритетними напрямками використання прибутку, які мають спричинити подальший ефективний розвиток підприємства та покращити його фінансові результати;
- визначенням оптимальної суми резервного фонду та віднесенням фінансових ресурсів на те, щоб збільшити його;
- оптимізацією фінансових ресурсів, які спрямовують в різноманітні фонди, цільового призначення;
- створенням умов для діяльності суб'єкта господарювання, при яких прибуток не будуть використовувати для того, щоб сплачувати штрафні санкції;
- складенням детального плану по використанню та розподілу прибутку суб'єкта господарювання та із визначенням дат та конкретного кошторису;
- із забезпеченням чіткого контролю за тим, як виконуються поставленні завдання щодо того, як використовують та розподіляють прибуток;

— заходи, які пов'язані із виконанням аналізу прибутку, який отримано у діючому періоді та із виявленням резервів, які максимізують прибуток [27, с. 718].

Важливим моментом покращення фінансового стану підприємства являється процес підвищення вимог, які формуються та застосовуються для виконання контролю, вхідного характеру за тим, якої якості сировину постачальники надають та матеріали, комплектуючі вироби та напівфабрикати. Також до одного заходу по покращенню фінансового становища відносять оптимізацію обсягу заборгованості дебіторів та особливості її рефінансування.

Для того, щоб оптимізувати обсяги заборгованості дебіторів, слід обрати найбільш доцільні терміни для платежів та форми, за якими проводять розрахунки зі споживачем (мова йде про попередню оплату, відстрочку платежу, факт, того, що продукції відвантажена). Навіть не зважаючи на значний обсяг заборгованості дебіторів, доцільно надавати відстрочку платежів споживачу, так як це дасть змогу збільшити обсяги для реалізації, та одночасно збільшити суму прибутку (що дасть змогу стимулювати збут за умови високого конкурентного середовища). З іншої точки зору, за даним шляхом може виникнути ризик формування додаткової суми витрат, внаслідок отримання у банківських установах короткострокових зобов'язань, для того, щоб компенсувати втрати, які формує дебіторська заборгованість.

Система заходів для підтримки економічної стійкості підприємства, на нашу думку, повинна передбачати постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього стану підприємства, розробку заходів зі зниження зовнішньої вразливості підприємства, розробку підготовчих планів при виникненні проблемних ситуацій, здійсненні попередніх заходів для їхнього забезпечення, впровадження планів практичних заходів при виникненні кризової ситуації, прийняття ризикових і нестандартних рішень у випадку відхилення розвитку

ситуації, координацію дій всіх учасників і контроль за виконанням заходів та їхніми результатами.

ВИСНОВКИ

Виявлено, що оцінка фінансово-майнового стану – це одна з найважливіших характеристик виробничо-фінансової діяльності підприємств. Метою оцінки фінансово-майнового стану підприємства є пошук резервів підвищення рентабельності виробництва і змінення комерційного розрахунку як підґрунтя стабільної роботи підприємства і виконання ним зобов'язань перед партнерами, кредиторами та бюджетом.

Визначено, що до чинників впливу на фінансове забезпечення підприємств можна віднести: технологічні (низько ліквідні запаси, значні обсяги незавершеного виробництва та втрат продукції); економічні (недостатня державна фінансова підтримка, високі відсоткові ставки за кредитами); організаційні (значні ризики, висока тривалість виробничого циклу, великий часовий розрив між виробництвом та реалізацією продукції) та політичні.

Визначено, що основними завданнями оцінки фінансово-майнового стану підприємства є: визначення рентабельності підприємства; оцінка динаміки і стану ліквідності, платоспроможності та ділової активності підприємства.

Аналіз діяльності ТОВ «Сотон» свідчить про те, що основна мета діяльності полягає у тому, щоб отримати прибуток та за рахунок здійснення різних видів діяльності (мова йде про виробничу, підприємницьку, комерційну або іншу діяльність), а також задоволити головні потреби соціально-економічного характеру та задоволити соціальні потреби персоналу.

Аналіз основних показників балансу підприємства дозволяє зробити висновки, що валюта балансу у 2021 р. порівняно із 2020 р. зросла на 23885 тис. грн. та у 2022 р., порівняно із 2021 р. – зменшилась на 442 тис. грн., що є негативним моментом та свідчить про скорочення підприємством обсягів діяльності.

Аналіз основних показників діяльності дозволяє зробити висновок, що у 2020 році досліджуване підприємство отримало прибуток у розмірі 26739

тис. грн., у 2021 році цей показник зменшився до 8931 тис. грн., а у 2022 році підприємством було отримано збиток у розмірі 29203 тис. грн., що спричинено негативним впливом насамперед зовнішніх факторів.

На підприємстві спостерігається збільшення суми витрат у 2021 р. порівняно із 2020 р. на 14953 тис. грн. та їх зменшення у 2022 р. порівняно із 2021 р. – зменшення на 102855 тис. грн. На формування даної зміни вплинуло зменшення суми собівартості реалізованої продукції на 118098 тис. грн., адміністративних на 1327 тис. грн., витрат на збут 9344 тис. грн. На підприємстві спостерігається збільшення загальної суми доходів у 2021 р. порівняно із 2020 р. на 111 тис. грн. На формування даної зміни вплинуло у 2021 р. зростання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 7493 тис. грн. та інших фінансових доходів – на 197 тис. грн., одночасно відбулось зменшення інших операційних доходів – на 7406 тис. грн. та інших доходів – на 173 тис. грн. (табл. 2.5). У 2022 р. відбулось зменшення доходів на 140374 тис. грн.

Отже, проведене дослідження свідчить про те, що підприємство станом на 2022 рік, скоротило обсяги діяльності, зменшило суму доходів, за результатами діяльності отримало збиток.

Структурний аналіз балансу підприємства дозволяє зробити висновок, що найбільшу частину активів підприємства складають оборотні активи, частка яких зросла до 70% у 2021 р., у 2022 році питома вага оборотних активів становила 68%. Таке співвідношення обумовлене специфікою діяльності підприємства та значним обсягом дебіторської заборгованості, яку має підприємство.

Найбільшу частину пасивів підприємства у 2020 році займають поточні забезпечення – 69,5%. У 2021 році найбільшу частку у складі джерел фінансування займає власний капітал – 47,8%. Станом на 2022 рік найбільшу частку у складі джерел фінансування займає власний капітал – 40,4%. Так,

даний момент у структурі джерел фінансування можна розглядати як позитивний момент, що свідчить про доволі високий ступінь фінансової незалежності підприємства.

У цілому на підприємстві спостерігається позитивне ліквідне становище, всі показники ліквідності знаходяться у межах нормативу. Одночасно на підприємстві спостерігається зниження ефективності використання оборотних активів у 2022 р. в цілому (збільшення періоду обороту на 154 дня) і в тому числі таких оборотних активів, як дебіторська заборгованість (зростання періоду обороту на 74 дня), запасів (зростання періоду обороту на 118 днів). (рис. 2.20). За рахунок збільшення періоду обороту вказаних видів активів у 2022 році відбулося збільшення тривалості операційного циклу на 192 дня, і його величина становила 308 днів.

В цілому можна зробити висновок про зниження ефективності діяльності підприємства, оскільки підприємством у 2022 році був отриманий збиток у розмірі 29203 тис. грн.

У плановому періоді підприємство планує збільшити обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на 1%, та зменшити обсяги витрат від операційної діяльності. Як наслідок спостерігається поліпшення показників ліквідності, рентабельності та ділової активності у плановому періоді. Важливу увагу слід приділити прогнозуванню ймовірності банкрутства як головного індикатора фінансово-майнового стану ТОВ «Сотон» у плановому періоді. Так, про збільшення значень показника ймовірності банкрутства з 1,548 у 2022 році до 1,949 у 2023 році, є позитивною тенденцією та свідчить про покращення фінансового стану підприємства у 2023 р.

На даному етапі діяльності підприємство робить великий вклад в дослідження ринку, виробляючи відповідні стратегії. Це дає змогу стабілізувати діяльність і спрогнозувати певні фактори, які б могли вплинути на величину

чистого доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), прибутку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика / О.Я. Базілінська. – К.: Центр учебової літератури, 2011. – 328 с
2. Бланк І.О., Ситник Г.В., Андрієць В.С. Управління фінансами підприємств: підручник. 2 видання / І.О. Бланк, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць – К.:КНТЕУ, 2018.
3. Бедринець М.Д., Довгань Л.П. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Центр учебової літератури, 2018. 292 с.
4. Безродна С. М. Організація підприємницької діяльності: збірник тестів і практичних завдань для студентів екон.спеціальностей / Чернівці : ПВКФ «Технодрук», 2017. 62 с.
5. Бержанір І. А. Діагностика майнового стану підприємства. Вісник Донецького національного університету. Серія: Економіка і право. № 1. 2019. С. 35–38.
6. Білик М.Д., Белялов Т.Е. Фінансове планування на підприємстві: навчальний посібник. К.: ТОВ «ПанTot», 2015. 436 с.
7. Бодруг Т. М., Гаватюк Л.С. Сутність аналізу та управління фінансовим станом підприємств України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини господарство. 2018. Вип. 22(1). С. 20-24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nviumevcg_2018_22%281%29_6.
8. Бойчик І.М Економіка підприємства: підручник. К.: Кондор. Видавництво, 2016. 378 с.
9. Бондарук Т. Г., Зайчко І. В., Бондарук І. С. Діагностика фінансового стану та інвестиційної привабливості підприємства в системі фінансового менеджменту. Науковий вісник Національної академії статистики, обліку та аудиту: зб. наук. пр.. 2022. № 1-2. С.62-75. doi: 10.31767/nasoa.1-2-2022.08.

10. Бровко Л.І., Фоврій Ю.В. Проблеми формування фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств в сучасних умовах. Молодий вчений. 2019. с.23-25.
11. Волинчук Ю.В., Завадська О.М., Камінська І.М. Підприємництво і торгівля: навч. посібник. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2018. 620 с.
12. Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка». 2020. 240 с
13. Волкова Н.А., Волчек Р.М., Гайдаєнко О.М. Економічний аналіз: Навч. посібник. Одеса: ОНЕУ, ротапринт. 2018. 310 с.
14. Волохова І.С., Шикіна Н.А., Волкова О.Г. та ін. Фінанси: навч. посіб.: експрес курс. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. 262 с
15. Гаєвська Л. М. Підприємницька діяльність : підручник. Л. М. Гаєвська, О. І. Марченко ; Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України – Ірпінь, 2019. 500 с.
16. Глухова В. І., Кравченко Х. В. Фінансовий стан комунальних підприємств і напрями його покращення. Modern Economics. 2021. № 26(2021). С. 30-36. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V26\(2021\)-05](https://doi.org/10.31521/modecon.V26(2021)-05).
17. Демиденко С. Л. Аналіз господарської діяльності [Електронний ресурс]. М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2020. 199 с.
18. Деркач О. В., Кавтиш О.П. Проблеми аналізу фінансового стану підприємств. Ефективна економіка. 2013. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2013_4
19. Добровольська О. В., Рондова М. А. Прогнозування банкрутства як методу оцінки фінансового стану підприємства. Агросвіт. 2021. № 20. С. 40–45. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.20.40](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.20.40)
20. Дорошенко Г.О. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч. посіб.К. : Ліра-К, 2018. 328 с

21. Доценко В. Ф., Косова Т. Д., Ярошевська О. В. Економічна діагностика фінансово-майнового стану закладів готельно-ресторанного господарства. Агросвіт. 2020. № 11. С. 42–49.
22. Дяченко К. С., Хорєва А. Ю. Методичні підходи до оцінювання фінансово-майнового стану бізнес-структур. Ефективна економіка. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8369>.
23. Економіка підприємства: навч. посіб. / Бандурка О.М., Ковальов С.В., Садиков М.А., Маковоз О.С. Харків: ХНУВС. 2017. 192 с.
24. Економіка підприємства: навч. посіб. / Л.Л. Лазебник, В.В. Гурочкина, Л.В. Слюсарева та ін. ; за заг. ред. Л.Л. Лазебник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 426 с.
25. Каракарова, К. А. Сутність та особливості управління фінансовим станом підприємства. Економічний аналіз : зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2016. Том 23. № 2. С. 126-130.
26. Ковтун О. А. Напрями оптимізації фінансових ресурсів підприємств в умовах нестабільного середовища. Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 7. С. 47-50. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2018_7_15
27. Колеватова А. В. Напрями вдосконалення процесу формування та управління прибутком на підприємствах. Молодий вчений. 2018. № 5(2). С. 717-720. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_5%282%29_86.
28. Колосінська М. І., Бойда С. В., Семенко О. О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7830>.

29. Кучмей О.В. Моделювання ймовірності банкрутства підприємства (на прикладі ПАТ "Будівельна корпорація "Укрбуд"). Ефективна економіка. 2017. № 11. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6037>.
30. Левкович О. В., Пахомова В. І. Управління фінансовим станом підприємств молочної галузі України. Ефективна економіка. 2020. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8259>.
31. Лисак О.І., Андреєва Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
32. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К. : Центр учебової літератури, 2019. 262 с.
33. Мельник А. О. Аналіз методів оцінки фінансового стану підприємств. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. № 25. С. 252-257.
34. Мельник, . Т. Ю. ., Свірко , С. В. . (2021). Теоретико-методичні основи оцінювання майнового стану підприємства. Економіка, управління та адміністрування, (1(95), 8–16. [https://doi.org/10.26642/ema-2021-1\(95\)-8-16](https://doi.org/10.26642/ema-2021-1(95)-8-16).
35. Непочатенко О.О. Фінанси підприємств: підручник для ст-ів ВНЗ. К. : Центр учебової літератури, 2019. 504 с
36. Нікола С. О. Фінанси підприємств : навч. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020. 206 с.
37. Оседловська Н. С. Орлова К. Є., / Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу: тези виступів II Міжнар.наук.-практ. конф.з пит. вищ. осв. і науки – Житомир: Житомирська політехніка, 2021. – 459 с.
38. Петренко М.І., Драбовський А.Г., Петренко В.М. Економіка підприємства: навч. посібник. Вінниця: «Меркьюрі-Поділля», 2018. Т. 1. С. 432.
39. Плеша, В. І. Аналіз і прогнозування показників фінансової звітності споживчого товариства. Наукові праці Кіровоградського національного

технічного університету. Економічні науки: зб. наук. пр. - Кіровоград: КНТУ, 2018. Вип. 10, ч. 2. С. 236-241.

40. Попович Д. В. Удосконалення системи управління прибутком як умова ефективного функціонування. Молодий вчений. 2018. №2. С. 746–749.

41. Рзаєв Г. І., Слива А. В. Напрями аналізу фінансового стану підприємства у розрізі потреб економіки. Вісник Хмельницького національного університету. 2020. № 3. С. 118-120.

42. Рузакова О.В. Аналіз сучасних методик оцінювання фінансового стану підприємства. Економічні науки. Вісник Хмельницького національного університету 2022, № 2, Том 1. с. 7-13.

43. Сіліна І. В., Хацер М. В. Управління фінансовим станом підприємства в кризових умовах. Економіка та держава. 2015. № 11. С. 85–88.

44. Скриньковський Р. М., Семчук Ж. В. Фінансовий стан підприємств: сутність, прийоми та методи проведення аналізу. Економіка та держава. 2014. № 3. С. 47-49.

45. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. /О.І. Дацій, О. О. Шевченко, Н. О. Шевченко, Н. І. Демчук, М. О. Сичова, В. П. Жук. Дніпропетровськ: Біла К. О., 2014. - 236 с.

46. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.

47. Ципліцька О.О. Управління фінансовими ресурсами на прикладі ПРАТ «АГРОПАРТНЕР». Наукові праці. Економіка. Том 302, 2290. 2019. с. 52-61.

48. Швець Ю. О. Діагностика ймовірності банкрутства як основа антикризового управління операційною діяльністю підприємств машинобудування. Економіка та держава. 2020. № 3. С. 82–87.
49. Швець, Ю.О., 2020. Прогнозування показників фінансового стану як елемент управління операційною діяльністю підприємств машинобудування у кризових умовах. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Серія: “Економіка і менеджмент”, Вип. 42, с. 89–94.
50. Шило В.П. Фінанси підприємств (за модульною системою навчання): Теоретично-методичний посібник. К.: Кондор, 2018. 429 с
51. Юрій Е. О., Руснак Т. В. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних умовах. Економіка і суспільство. 2018. № 6. С. 560–565.
52. Ярошевич Н. Б. Підприємництво і менеджмент навч. посіб. К. : Ліра-К, 2018. 408 с.
53. Яцух О. О. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2018. Т. 29(68), № 3. С. 173-180. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/UZTNU_econ_2018_29_3_35.

Додаток А

Баланс ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Актив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	2022 р.
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	154	269	231
первинна вартість	1001	227	455	590
накопичена амортизація	1002	73	187	359
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 104	1 368	1 223
Основні засоби	1010	39 214	39 716	42 083
первинна вартість	1011	22 760	44 587	49 387
знос	1012	2 046	4 871	7 305
Інвестиційна нерухомість	1015			
Відстрочені податкові активи	1045			
Інші необоротні активи	1090			
Усього за розділом I	1095	40 472	41 353	43 537
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	25 966	45 357	48 778
в тому числі готова продукція	1110	13 075	24 283	28 235
Дебіторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	27 953	16 777	20 043
Дебіторська заборгованість за розрахунками:		0	0	0
за виданими авансами	1130	0	4 718	10 033
з бюджетом	1135	397	2 453	4 549
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 437	2 370	1 331
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	16 788	23 705	8 329
Витрати майбутніх періодів	1170	180	229	100
Інші оборотні активи	1190	302	419	238
Усього за розділом II	1195	73 022	96 026	93 400
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0	0
Баланс	1300	113 494	137 379	136 937

Продовження додатку А
Баланс ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Пасив	Код рядка	2020 р.	2021 р.	2022 р.
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	8000	24017	40034
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	16017	16017	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	10190	25615	15313
Неоплачений капітал	1425	0	0	0
Вилучений капітал	1430	0	0	0
Усього за розділом I	1495	34207	65649	55347
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	411	13918	31923
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0	0	0
Усього за розділом II	1595	411	13918	31923
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	5226	15310
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
товари, роботи, послуги	1615	39186	22669	18329
розрахунками з бюджетом	1620	523	555	95
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
розрахунками зі страхування	1625	150	183	82
розрахунками з оплати праці	1630	623	789	375
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	0	1725	2340,5
Поточні забезпечення	1660	0	0	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	717,5
Інші поточні зобов'язання	1690	38397	26667	12418
Усього за розділом III	1695	78877	57812	49667
Баланс	1900	113494	137379	136937

Додаток Б

Звіт про фінансові результати ТОВ «Сотон» за 2020-2022 рр.

Стаття	Код рядка	2020 р.	2021 р.	2022 р.
1	2			
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	256679	264172	119090
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	200816	208293	90195
Валовий: прибуток	2090	55864	55879	28895
збиток	2095			
Інші операційні доходи	2120	15999	8593	13373
Адміністративні витрати	2130		14296	12969
Витрати на збут	2150		25525	16181
Інші операційні витрати	2180	45268	13922	39748
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	26594	10729	
збиток	2195			26630
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220		197	107
Інші доходи	2240	172,5		18
Фінансові витрати	2250		1995	2698
Втрати від участі в капіталі	2255			
Інші витрати	2270	27,2		
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	26739	8931	
збиток	2295			29203
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	4490	1608	
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	22249	7323	
збиток	2355			29203